

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

28.10.2024р.

Одеса

№ 65/102-р/к

Справа № 47-01/2020

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Товариство з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) протягом 2019 – 2023 років та січня – червня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із захоронення побутових відходів у територіальних (географічних) межах Одеського району Одеської області в зоні охоплення з радіусом 17 км навколо Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке перебуває у користуванні товариства з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті», із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку не мало жодного конкурента.

За результатами розгляду справи № 47-01/2020 дії товариства з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягали у затриманні без об'єктивних причин укладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів з *«Інформація, доступ до якої обмежено»* на 2020 рік, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із захоронення побутових відходів, що призвело до ущемлення інтересів суб'єкта господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи № 47-01/2020 дії товариства з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягали у безпідставному встановленні різних умов в договорах щодо надання послуг із захоронення побутових відходів, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 2 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із захоронення твердих побутових відходів, шляхом застосування різних умов до рівнозначних угод з суб'єктами господарювання без об'єктивно виправданих на те причин.

За вчинені порушення законодавства про захист економічної конкуренції на товариство з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), накладено штраф у загальному розмірі 136 000 (сто тридцять шість тисяч) грн.

Адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 47-01/2020 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ*

до якої обмежено»), законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктом 2 статті 50, частиною першою та пунктом 2 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а також подання з попередніми висновками у справі № 47-01/2020 третього відділу досліджень і розслідувань Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 03.10.2024 № 65-03/189-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Відповідачем у справі є ТОВ «Союз», яке 23 серпня 2022 року змінило назву юридичної особи на ТОВ «Кліар-Сіті». Враховуючи зміну назви, у справі застосовується назва юридичної особи ТОВ «Кліар-Сіті».
- (2) Відповідно до відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань місцезнаходженням ТОВ «Кліар-Сіті» є: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, основний вид економічної діяльності за КВЕД – *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (3) У розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «Кліар-Сіті» є суб'єктом господарювання.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (4) Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) в межах повноважень, встановлених Законом України «Про Антимонопольний комітет України» здійснено розгляд заяви *«Інформація, доступ до якої обмежено»* від 06.07.2020 № 1-АКМУ (вх Відділення № 65-01/32-АМ від 13.07.2020) щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції ТОВ «Кліар-Сіті» на ринку послуг із захоронення побутових відходів.
- (5) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 22.12.2020 № 65/48-рп/к розпочато розгляд справи № 47-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку ТОВ «Кліар-Сіті».
- (6) Листом від 23.12.2020 № 65-02/3621 з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0500349399841 Відділенням на адресу ТОВ «Кліар-Сіті» направлено розпорядження адміністративної колегії Відділення від 22.12.2020 № 65/48-рп/к про початок розгляду справи № 47-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Підприємство отримало лист 28.12.2020.
- (7) Листом від 23.12.2020 № 65-02/3622 *«Інформація, доступ до якої обмежено»* повідомлено про початок розгляду справи № 47-01/2020 щодо порушення ТОВ «Кліар – Сіті» законодавства про захист економічної конкуренції.
- (8) Відділення до ТОВ «Кліар-Сіті» направлено вимоги про надання інформації: від 05.08.2020 № 65-02/1760 (відповідь надана листом від 25.08.2020 № 605 (вх. Відділення № 65-01/1586 від 25.08.2020); від 13.10.2020 № 65-02/2652, (відповідь надана листом від 04.11.2020 № 667 (вх. Відділення № 65-01/2411 від 05.11.2020); від 30.12.2020 № 65-02/3714 (відповідь надана листом б/н та без дати (вх Відділення 65-01/177 від 26.01.2021) та листом від 03.02.2021 № 275 (вх Відділення № 65-01/259 від 05.02.2021); від 18.08.2021 № 65-02/3151 (відповідь надана листом від 01.09.2021 № 877 (вх Відділення від 01.09.2021 № 65-01/2209); від 11.04.2023 № 65-02/728 (відповідь надана листом від 29.05.2023 № 633 (вх. Відділення № 65-01/990 від 30.05.2023); від 27.09.2023 № 65-02/2095 (відповідь надана листом від 19.10.2023 № 885 (вх. Відділення № 65-01/1958 від 23.10.2023);

- від 01.07.2024 № 65-02/1953е (відповідь надана листами від 16.07.2024 № 814 (вх. № 65-01/1931 від 17.07.2024) та від 26.07.2024 № 843 (вх. № 65-01/2097 від 29.07.2024)
- (9) До ТОВ «Частюля» направлено вимоги про надання інформації:
від 05.08.2020 № 65-02/1759 (відповідь надана листом від 21.08.2020 № 3-АКМУ (вх Відділення № 65-01/1623 від 28.08.2020));
від 13.10.2020 № 65-02/2641 (відповідь надана листом від 04.10.2020 № 3-АКМУ (вх Відділення № 65-01/2449 від 11.11.2020));
від 30.12.2020 № 65-02/3715 (відповідь надана листом від 20.01.2021 № 4-АКМУ (вх Відділення № 65-01/151 від 22.01.2021)).
- (10) До Одеської міської ради направлено вимоги про надання інформації від 05.08.2020 № 65-02/1758 та від 19.10.2020 № 65-02/2705.
- (11) Департаментом міського господарства Одеської міської ради надано відповідь листами від 31.08.2020 № 01-69/1003 (вх. Відділення № 65-01/1694 від 09.09.2020) та від 03.11.2020 № 01-69/1353 (вх. Відділення № 65-01/2434 від 10.11.2020).
- (12) Відділенням направлено вимоги до суб'єктів господарювання-споживачів послуг ТОВ «Кліар - Сіті»:
ТОВ «Еко – Ренесанс» від 11.09.2020 № 65-02/2182 (відповідь надана листом від 10.11.2020 № 94 (вх Відділення № 65-01/2431 від 10.11.2020));
КП «Одескомунтранс» від 11.09.2020 № 65-02/2181 та від 30.12.2020 № 65-02/3713 (відповіді надані листом від 08.10.2020 № 316 (вх Відділення № 65-01/2145 від 12.10.2020) та листом від 25.01.2021 № 16 (вх Відділення № 65-01/236 від 02.02.2021) відповідно));
ТОВ «ТВ – Серрус» від 13.10.2020 № 65-02/2638 (відповідь надана листом від 10.11.2020 № 579 (вх Відділення № 65-01/2474 від 12.11.2020)).
- (13) До Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації направлено вимоги про надання інформації від 20.03.2023 № 65-02/521, від 01.07.2024 № 65-02/1952е.
- (14) Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації надано інформацію листами від 04.04.2023 № 657/06/04-22/2-23/1145 (вх. Відділення № 65-01/769 від 26.04.2023), від 05.07.2024 № 3928/06/04-18/2-24/54-13-06 (вх. № 65-01/1831 від 05.07.2024).
- (15) До Одеської обласної державної адміністрації направлено вимогу про надання інформації від 30.12.2020 № 65-02/3716 (відповідь надана листом від 29.01.2021 № 376/85/01-39/715/2-21 (вх. Відділення № 65-01/296 від 09.02.2021).
- (16) До суб'єктів господарювання (ФОП Скорба І.В., ФОП Соколовська О.П., ФОП Кривенко О.Ю., ТОВ «Трансекогруп», ФОП Авербух О.А., ТОВ «РАФ – Сіті», ПП «Град – Сервіс» направлено загальну вимогу про надання інформації від 05.02.2021 № 65-02/428.
- (17) ФОП Скорба І.В. відповідь надано листом б/н та без дати (вх. Відділення № 65-01/499 від 01.03.2021).
- (18) ФОП Соколовською О.П. відповідь надано листом від 25.02.2021 № 25 (вх. Відділення № 65-01/483 від 01.03.2021).
- (19) ФОП Кривенко О.Ю. відповідь надано листом б/н та без дати (вх. Відділення № 65-01/718 від 10.03.2021).
- (20) ТОВ «Трансекогруп» відповідь надано листом від 10.03.2021 № 1-10/03 (вх. Відділення № 65-01/791 від 16.03.2021).
- (21) ФОП Авербух О. А. відповідь надано листом від 18.02.2021 № 18/02 (вх. Відділення № 65-01/419 від 22.02.2021).
- (22) ТОВ «Раф – Сіті» відповідь надано листом від 01.04.2021 № 01/04 (вх. Відділення № 65-01/993 від 06.04.2021).

- (23) ПП «Град – Сервіс» відповідь надано листом від 12.03.2021 № 1/12/03 (вх. Відділення № 65-01/792 від 16.03.2021).
- (24) До суб'єктів господарювання (ТОВ «Віраж», ТОВ «Полістек», ТОВ «Суббудсервіс», ПрАТ «Іллічівський судноремонтний завод», ТОВ «Аква – Біг», ФОП Корчмарь А.П. направлено загальну вимогу про надання інформації від 20.08.2021 № 65-02/3187.
- (25) ПрАТ «Іллічівський судноремонтний завод» відповідь надано листом від 06.09.2021 № 84300-163 (вх. Відділення № 65-01/2246 від 06.09.2021).
- (26) ТОВ «Віраж» відповідь надано листом від 03.09.2021 (вх. Відділення № 65-01/2256 від 07.09.2021).
- (27) ТОВ «Сіббудсервіс» відповідь надано листом від 03.09.2021 № 11 (вх. Відділення № 65-01/2274 від 07.09.2021).
- (28) ФОП Корчмарь А.П. відповідь надано листом від 17.09.2021 № 6 (вх. Відділення № 65-01/2384 від 17.09.2021).
- (29) ТОВ «Аква – Біг» відповідь надано листом від 31.08.2021 № 13 (вх. Відділення № 65-01/2230 від 03.09.2021).
- (30) ТОВ «Полістек» відповідь надано листом від 13.09.2021 № 210913/1 (вх. Відділення № 65-01/2367 від 16.09.2021).
- (31) До суб'єктів господарювання (ТОВ «Еко – Лідер», ТОВ «Екосервіс – Одеса», КП «Перспектива Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, КП «Наше село», ФОП Балан Б.В., ТОВ «МП «Ефес», ПП «Промінь», ТОВ «Ева – лайн», КП «Комфорт», ФОП Панев Є.С., ТОВ «Елпромпроект», КП «Південний берег» Дальницької сільської ради, ТОВ «Ремонтно – Будівельний трест ЧМП», ДП «Лідер», ТДВ «ВБМО «Одесбуд», ТОВ «СПК «Флагман», ТОВ «Комфорт – ЛВ», ТОВ «БК «Бастіон», ТОВ «Землебудсервіс», ФОП Бурімов В.А., ТОВ «Спецтех – Трейд», ТОВ «Меранта», ТОВ «Ханбер Трейд», ТОВ «Зума Україна», ФОП Житнік О.В., ТОВ «Валькор», ТОВ «Автотех», ТОВ «Об'єднання Одесаавтогаз», ТОВ «ВКК «Еко – Тайм», КП «Хлібодарське виробниче управління житлово – комунального господарства», ТОВ «Ефіон», ТОВ «Едельвейс - Плейс», ТОВ «Оррусот», ТОВ «Чорноморський рибний порт», ТОВ «Утіль», ТОВ «Карго Еко Транс», КП «Бугаз», ФОП Левченко І.О., КП «Надія» Фонтанської сільської ради, ТОВ «Керуюча компанія «Сервіс Плюс», КП «Благоустрій» Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області, КП «Яські», ТОВ «Утільвторпром») направлено загальну вимогу про надання інформації від 13.03.2024 № 65-02/761.
- (32) ДП «Лідер» відповідь надано листом від 21.03.2024 № 21/03 (вх. Відділення № 65-01/836 від 26.03.2024).
- (33) ТОВ «Утільвторпром» відповідь надано листом від 25.03.2024 № 1/25.032024 (вх. Відділення № 65-01/943 від 02.04.2024).
- (34) ТДВ «ВБМО «Одесбуд» відповідь надано листом від 25.03.2024 № 13/1 (вх. Відділення № 65-01/934 від 01.04.2024).
- (35) КП «Комфорт» відповідь надано листом від 26.03.2024 № 60 (вх. Відділення № 65-01/970 від 02.04.2024).
- (36) ТОВ «Валькор» відповідь надано листом від 27.03.2024 № 45 (вх. Відділення № 65-01/1034 від 08.04.2024).
- (37) ТОВ «Керуюча компанія «Сервіс Плюс» відповідь надано листом від 08.04.2024 № 202 (вх. Відділення № 65-01/836 від 26.03.2024).
- (38) ТОВ «Землебудсервіс» відповідь надано листом від 27.03.2024 № 31 (вх. Відділення № 65-01/1040 від 09.04.2024).
- (39) ТОВ «Елпромпроект» відповідь надано листом від 05.04.2024 № 104 (вх. Відділення № 65-01/1064 від 11.04.2024).
- (40) ТОВ «Едельвейс - Плейс» відповідь надано листом від 05.04.2024 № 05/04 (вх. Відділення № 65-01/1062 від 11.04.2024).

- (41) ТОВ «Автотех» відповідь надано листом від 09.04.2024 № 1 (вх. Відділення № 65-01/1076 від 12.04.2024).
- (42) ТОВ «Еко – Лідер» відповідь надано листом від 10.04.2024 № 10-04/23/43-10-0500 (вх. Відділення № 65-01/1086 від 15.04.2024).
- (43) КП «Південний берег» Дальницької сільської ради відповідь надано листом від 04.04.2024 № 04/91 (вх. Відділення № 65-01/1096 від 15.04.2024).
- (44) КП «Перспектива Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області» відповідь надано листом від 05.04.2024 № 88 (вх. Відділення № 65-01/1130 від 16.04.2024).
- (45) КП «Наше село» відповідь надано листом від 10.04.2024 № 841 (вх. Відділення № 65-01/1131 від 16.04.2024).
- (46) ТОВ «СПК «Флагман» відповідь надано листом від 21.03.2024 № 21/03 (вх. Відділення № 65-01/1144 від 18.04.2024).
- (47) ТОВ «МП «Ефес» відповідь надано листом від 11.04.2024 № 030/1 (вх. Відділення № 65-01/1158 від 22.04.2024).
- (48) ТОВ «Чорноморський рибний порт» відповідь надано листом від 16.04.2024 № 28/01-553 (вх. Відділення № 65-01/1161 від 22.04.2024).
- (49) ПП «Промінь» відповідь надано листом від 08.04.2024 № 16 (вх. Відділення № 65-01/1167 від 22.04.2024).
- (50) КП «Хлібодарське виробниче управління житлово – комунального господарства» відповідь надано листом б/н, б/д (вх. Відділення № 65-01/1198 від 24.04.2024).
- (51) КП «Благоустрій» Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області, відповідь надано листом від 03.04.2024 № 01-01/33 (вх. Відділення № 65-01/1364 від 13.05.2024).
- (52) ФОП Панєвим Є.С. відповідь надано листом від 16.04.2024 (вх. Відділення № 65-01/1478 від 27.05.2024).
- (53) ТОВ «Ева – Лайн» відповідь надано листом від 28.04.2024 (вх. Відділення № 65-01/1756 від 01.07.2024).
- (54) КП «Надія» Фонтанської сільської ради відповідь надано листом від 03.05.2024 (вх. Відділення № 65-01/1478 від 27.05.2024).
- (55) До Головного управління ДПС України в Одеській області направлено листи про надання інформації від 13.03.2023 № 65-02/495, від 19.03.2024 № 65-02/617е.
- (56) Головним управлінням ДПС в Одеській області надано інформацію листами від 24.03.2023 № 4570/5/15-32-04-06-05 (вх. Відділення № 65-01/605 від 03.04.2023), від 29.04.2024 № 10059/5/15-32-04-06-05 (вх. № 65-01/1328 від 07.05.2024).
- (57) До Департаменту міського господарства Одеської міської ради направлено вимоги про надання інформації від 20.03.2023 № 65-02/522, від 01.07.2024 № 65-02/1951е.
- (58) Департаментом міського господарства Одеської міської ради надано інформацію листами від 18.04.2023 № 01-59/490 (вх. Відділення № 65-01/766 від 25.04.2023) та від 26.07.2024 № 01-59/1236 (вх. № 65-01/2223 від 12.08.2024).
- (59) Листом від 09.10.2024 № 65-02/3604е на адресу Відповідача направлено посвідчену копію подання з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яка відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0600971142429 отримана ТОВ «Кліар – Сіті» 15.10.2024.
- (60) Листом від 09.10.2024 № 65-02/3611е на адресу «Інформація, доступ до якої обмежено» направлено посвідчену копію подання з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (61) У зв'язку з неможливістю вручення «Інформація, доступ до якої обмежено» копії подання з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020, Відділенням 21.10.2024 на офіційному веб — сайті (<http://www.amc.gov.ua>) розміщена

інформація щодо попередніх висновків у справі № 47-01/2020 відносно ТОВ «Кліар – Сіті» з зазначенням дати, часу та місця розгляду зазначеної справи.

- (62) На подання з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ТОВ «Кліар – Сіті» надало зауваження листом від 25.10.2024 № 1032 (вх № 65-01/3010 від 28.10.2024).

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (63) Аналіз та дослідження становища ТОВ «Кліар-Сіті» на ринку послуг із захоронення побутових відходів здійснювалось відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

4.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

- (64) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- (65) Згідно з пунктом 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установаження переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (66) ТОВ «Кліар-Сіті» є суб'єктом господарювання у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (67) Об'єктом аналізу є ТОВ «Кліар-Сіті» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг із захоронення побутових відходів.

4.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (68) Товаром, який становить об'єкт аналізу, є послуги із захоронення побутових відходів.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (69) Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (70) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ «Кліар-Сіті» є послуги із захоронення побутових відходів

- (71) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

4.2.2. Споживчі характеристики

- (72) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (73) Послуга із захоронення побутових відходів є складовою комунальної послуги:
до 09.07.2023 – послуги з поводження з відходами;
після 09.07.2023 – послуги з управління побутовими відходами.
- (74) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» (втрата чинності 09.07.2023):
поводження з відходами – дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.
послуги з поводження з побутовими відходами – послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.
захоронення відходів – остаточне розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів.
- (75) У відповідності до частини дванадцятої статті 35¹ Закону України «Про відходи» захоронення побутових відходів дозволяється тільки на спеціально обладнаних для цього полігонах/звалищах.
- (76) Відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (в редакції до 09.07.2023) до комунальних послуг відноситься, зокрема, поводження з побутовими відходами.
- (77) Отже, до 09.07.2023 захоронення побутових відходів було складовою комунальної послуги поводження з побутовими відходами.
- (78) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про управління відходами» (набрання чинності з 09.07.2023):
побутові відходи – змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств (пункт 26 частини першої статті 1 цього Закону);
видалення відходів - операція, що не є відновленням відходів, навіть якщо одним із наслідків такої операції є використання речовин або енергії (пункт 3 частини першої статті 1 цього Закону);
операції з управління відходами – збирання, перевезення, відновлення та видалення відходів (пункт 22 частини першої статті 1 цього Закону);
захоронення відходів - розміщення відходів на поверхні чи під поверхнею (підземне) землі у спосіб, що не становить загрози здоров'ю людей та навколишньому природному середовищу і не передбачає подальше оброблення відходів (пункт 13 частини першої статті 1 цього Закону);

послуга з управління побутовими відходами - операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, а також діяльність, пов'язана з організацією роботи системи управління побутовими відходами, що здійснюється виконавцем послуги з управління побутовими відходами (пункт 28 частини першої статті 1 цього Закону);

полігон – місце захоронення відходів, призначене для їх розміщення на поверхні чи під поверхнею (підземне) землі, включаючи: внутрішні місця для видалення відходів, на яких утворювач відходів – суб'єкт господарювання здійснює видалення власних відходів на місці утворення/постійні місця, на яких відходи розміщуються понад один рік (пункт 27 частини першої статті 1 цього Закону);

суб'єкт господарювання у сфері управління відходами – юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства (пункт 36 частини першої статті 1 цього Закону).

- (79) Згідно з пунктом 3 статті 1 Закону України «Про управління відходами» *видалення відходів* - операція, що не є відновленням відходів, навіть якщо одним із наслідків такої операції є використання речовин або енергії.
- (80) Відповідно до Переліку операцій з видалення відходів, який є додатком 1 до Закону України «Про управління відходами», до таких операцій належать, зокрема, *розміщення на поверхні чи в землі, у тому числі захоронення тощо (D1)*.
- (81) Отже, послуги із захоронення відходів є однією з операцій з видалення відходів. В свою чергу видалення відходів є складовою операцій з управління з побутовими відходами.
- (82) Відповідно до частини 1 статті 33 Закону України «Про управління відходами» послуга з управління побутовими відходами є комунальною послугою і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.
- (83) Отже, з 09.07.2023 послуги із захоронення побутових відходів входить до складу комунальної послуги з управління побутовими відходами.
- (84) Згідно із статтею 40 Закону України «Про управління відходами» захоронення відходів здійснюється на полігонах, що відповідають вимогам законодавства та технологічне обладнання яких забезпечує захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод.
- (85) Отже, основною споживчою властивістю послуг із захоронення побутових відходів є їх надання суб'єктами господарювання, в користуванні яких перебувають спеціально обладнані сміттєзвалища для остаточного розміщення побутових відходів.

4.2.3. Умови споживання

- (86) Умови споживання послуг із захоронення твердих побутових відходів визначені Законами України «Про відходи» (втрата чинності 09.07.2023), «Про управління відходами» (набрання чинності з 09.07.2023), «Про житлово-комунальні послуги».
- (87) Відповідно до статті 35¹ Закону України «Про відходи» (втрата чинності 09.07.2023) виконавець послуг з вивезення побутових відходів укладає договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами із споживачами. Виконавець послуг з вивезення побутових відходів зобов'язаний укласти договори про надання послуг з перероблення та захоронення побутових відходів із суб'єктами господарювання, що надають такі послуги відповідно до правил благоустрою території населеного пункту, розроблених з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту. Договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами мають містити інформацію про укладені договори між виконавцем послуг з вивезення побутових відходів та

суб'єктами господарювання, що надають послуги з перероблення та/або захоронення побутових відходів.

- (88) Згідно з пунктом 4 частини другої статті 16 Закону України «Про управління відходами» утворювачі відходів, крім утворювачів відходів домогосподарств, зобов'язані у разі утворення побутових відходів укласти договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем відповідної послуги та вносити плату за надання такої послуги відповідно до встановлених тарифів.
- (89) Таким чином, умовами споживання послуг є укладання договорів між надавачем послуг із захоронення побутових відходів та споживачем.

4.2.4. Умови реалізації

- (90) Умови реалізації послуг із захоронення побутових відходів визначені Законом України «Про відходи» та Законом України «Про управління відходами».
- (91) Згідно з пунктом 32 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (у редакції до 09.07.2023) господарська діяльність із захоронення побутових відходів підлягала ліцензуванню.
- (92) ТОВ «Кліар-Сіті» має ліцензію на право провадження господарської діяльності із захоронення побутових відходів за місцем провадження господарської діяльності з захоронення побутових відходів – Одеське міське звалище «Дальницькі кар'єри», видану Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до постанови від 27.12.2017 № 1463.
- (93) Відповідно до інформації, наданої Департаментом міського господарства Одеської міської ради листами від 18.04.2023 № 01-59/490 (вх. Відділення № 65-01/766 від 25.04.2023) та від 26.07.2024 № 01-59/1236 (вх. № 65-01/2223 від 12.08.2024) усі побутові відходи, що утворюються в місті Одесі, вивозяться на єдине діюче сміттєзвалище - Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри». На підставі договору оренди майна з інвестиційними зобов'язаннями від «Інформація, доступ до якої обмежено», укладеного між Управлінням житлово – комунального господарства та ТОВ «Кліар – Сіті», Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» для захоронення побутових відходів знаходиться в оренді ТОВ «Кліар – Сіті», яке надає на ньому послуги із захоронення побутових відходів.
- (94) Згідно з частиною четвертою статті 33 Закону України «Про відходи» (втрата чинності 09.07.2023) зберігання та видалення відходів здійснюються в місцях, визначених органами місцевого самоврядування з врахуванням вимог земельного та природоохоронного законодавства, за наявності дозволу на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, в якому визначені види та кількість відходів, загальні технічні вимоги, заходи безпеки, відомості щодо утворення, призначення, методів оброблення відходів відповідно до встановлених умов їх зберігання.
- (95) Згідно з частиною першою статті 40 Закону України «Про управління відходами» (набув чинності з 09.07.2023) захоронення відходів здійснюється на полігонах, що відповідають вимогам законодавства та технологічне обладнання яких забезпечує захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод. Суб'єкт господарювання, що здійснює управління полігоном, повинен мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів, а в разі захоронення небезпечних відходів - ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.
- (96) ТОВ «Кліар-Сіті» має дозвіл у сфері поводження з відходами від «Інформація, доступ до якої обмежено», виданий територіальним управлінням Держнаглядохоронпраці України по Одеській області.
- (97) У відповідності до частини другої статті 33 Закону України «Про відходи» (втратив чинність 09.07.2023) на кожне місце чи об'єкт зберігання або видалення відходів складається спеціальний паспорт, в якому зазначаються найменування та код відходів

(згідно з державним класифікатором відходів), їх кількісний та якісний склад, походження, а також технічні характеристики місць чи об'єктів зберігання чи видалення і відомості про методи контролю та безпечної експлуатації цих місць чи об'єктів.

- (98) Згідно з інформацією, наданою Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації листом від 04.04.2023 № 657/06/04-22/2-23/1145 (вх. № 65-01/769 від 26.04.2023) ТОВ «Кліар-Сіті» має розроблений та затверджений паспорт місця видалення відходів (Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри») від 29.05.2007 № 514011010.
- (99) Отже, умовами реалізації суб'єктами господарювання послуг із захоронення побутових відходів була наявність ліцензії на право здійснення діяльності із захоронення побутових відходів, дозволу на здійснення операцій у сфері поводження з відходами та перебування у користуванні спеціально визначеного місця для зберігання відходів – сміттєзвалища.

4.2.5. Ціна

- (100) Відповідно до пункту 2 частини третьої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належать встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону.
- (101) Згідно з підпунктом 2 пункту а) статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, в тому числі, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на теплову енергію (у тому числі її виробництво, транспортування та постачання), тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, на інші комунальні послуги (крім тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, тарифів на комунальні послуги, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), побутові, транспортні та інші послуги.
- (102) Механізм формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами визначено Порядком формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 (далі – Порядок № 1010) (втрата чинності 03.10.2023).
- (103) Відповідно до Порядку № 1010:
- тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами визначаються окремо за кожною послугою поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні);
  - формування тарифів на вивезення, перероблення, захоронення побутових відходів здійснюється з урахуванням витрат за кожною послугою та в розрізі операцій, облік яких ведеться суб'єктом господарювання окремо.
- (104) З 03 жовтня 2023 року набрав чинності Порядок формування середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2023 № 1031 (далі – Порядок № 1031).
- (105) Цей Порядок № 1031 визначає механізм формування середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (106) У відповідності до частини першої статті 34 Закону України «Про управління відходами» тариф на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифи на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів встановлюються органом місцевого самоврядування окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні, відходи зелених насаджень). Розрахунок тарифів

на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів здійснюють суб'єкти господарювання, які здійснюють відповідні операції.

- (107) Відповідно до частини шостої статті 40 Закону України «Про управління відходами» при формуванні тарифу на захоронення відходів до його складу включається повний перелік матеріально-технічних, експлуатаційних та адміністративних витрат, а також фінансова гарантія, що включає витрати на припинення експлуатації, рекультивацію та догляд за полігоном після припинення його експлуатації.
- (108) Наразі ТОВ «Кліар-Сіті» застосовує тарифи на послуги захоронення побутових відходів, затверджені рішенням виконавчого комітету Одеської міської ради у відповідності до Порядку № 1010.
- (109) Відповідно до інформації, наданої ТОВ «Кліар-Сіті» листами від 25.08.2020 № 605 (вх. № 65-01/1586 від 25.08.2020), від 29.05.2023 № 633 (вх. № 65-01/990 від 30.05.2023), від 16.07.2024 № 814 (вх № 65-01/1931 від 16.07.2024), а також інформації, наданої Департаментом міського господарства Одеської міської ради листами від 18.04.2023 № 01-59/490 (вх. № 65-01/766 від 25.04.2023), від 26.07.224 № 01-59/1236 (вх № 65-01/2223 від 12.08.2024), в період 2019-2021 років, а також січня – листопада 2022 року на послуги ТОВ «Кліар-Сіті» із захоронення твердих побутових відходів діяли наступні тарифи, встановлені рішенням виконавчого комітету Одеської міської ради від 26.07.2018 № 316 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 28 травня 2015 року № 143 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення міста Одеси»:
- на послуги із захоронення твердих побутових відходів – 15,48 грн./куб.м.;
  - послуги із захоронення великогабаритних відходів – 16,60 грн./куб.м.
- (110) З 01 грудня 2022 року введені в дію нові тарифи на послуги ТОВ «Кліар-Сіті» із захоронення твердих побутових відходів у відповідності до рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 27.10.2022 № 258 «Про встановлення тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами для споживачів міста Одеси».
- (111) Зокрема, відповідно до вказаного рішення встановлені наступні тарифи на послуги ТОВ «Кліар-Сіті»:
- на послуги із захоронення твердих побутових відходів – 22,90 грн./куб.м.;
  - послуги із захоронення великогабаритних відходів – 24,72 грн./куб.м.
- Станом на 01.07.2024 зазначені тарифи є діючими.
- (112) Отже, кінцеві споживачі послуг із захоронення побутових відходів не мають можливості впливу на ціну послуги, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на відповідні послуги, оскільки тарифи на ці послуги встановлює виконавчий комітет Одеської міської ради.
- (113) Таким чином, послуги із захоронення побутових відходів надаються ТОВ «Кліар-Сіті» на платній основі, а отже є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ «Кліар-Сіті».

4.2.6. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (114) Постачальником (надавачем) послуг із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» є ТОВ «Кліар-Сіті».
- (115) Споживачами послуг із захоронення побутових відходів є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від ТОВ «Кліар-Сіті» на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».

4.3. Визначення товарних меж ринку

- (116) Відповідно до пункту 1.3. Методики:

- товар – це будь – який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
  - товарні межі ринку – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (117) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (118) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей,
  - умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
  - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
  - відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари замість наявних.
- (119) При проведенні дослідження враховується, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (120) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (121) Послуги із захоронення побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками тощо не мають взаємозамінних товарів.
- (122) Отже, товарними межами ринку є послуги із захоронення побутових відходів, які не є взаємозамінними з іншими видами послуг, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інші послуги на заміну.

4.4. *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (123) Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (124) Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (125) *Визначення територіальних меж ринку здійснювалося, виходячи із його специфіки.*
- (126) Особливістю послуг із захоронення побутових відходів є їх отримання безпосередньо за місцем знаходження спеціально відведеного місця - сміттєзвалища.
- (127) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг із захоронення побутових відходів є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки отримання даних послуг можливе лише у спеціально відведеному місці чи на об'єкті, зокрема, сміттєзвалищі.

- (128) При визначенні мінімальної території, в межах якої, з точки зору споживача доцільно отримувати послугу із захоронення побутових відходів, враховано наступну інформацію:
- місця, з яких суб'єкти господарювання – споживачів послуг із захоронення побутових відходів здійснювали вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів;
  - відстань від місць, з яких здійснювалось вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів до місця розташування полігонів твердих побутових відходів;
  - потужність та можливість сміттєзвалищ приймати з метою їх подальшого захоронення різні види побутових відходів.
- (129) За результатами опитування споживачів послуг із захоронення побутових відходів – суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів (твердих, великогабаритних, будівельних, ремонтних тощо), для можливості здійснення цієї діяльності та/або участі у процедурах публічних закупівель щодо придбання послуг з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, участі у конкурсах, що проводяться органами місцевого самоврядування на визначення виконавця послуг з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, а також споживачів, які самостійно здійснюють вивезення (перевезення) власних побутових відходів для подальшого їх захоронення, встановлено основні причини вибору ними надавача зазначених послуг, зокрема:
- близькість розташування від місця, з якого здійснюється вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів
  - відсутність інших надавачів послуг, до полігонів яких економічно доцільно здійснювати вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів з метою їх подальшого захоронення.
- (130) Таким чином, споживачі послуг із захоронення побутових відходів для їх отримання обирають суб'єктів господарювання, які надають вказані послуги, за основним критерієм - місцем розташування полігону/сміттєзвалища (із врахуванням логістичних витрат).
- (131) З огляду на зазначене, споживачам послуг із захоронення побутових відходів доцільно здійснювати вивезення (збирання та перевезення) до полігонів, відстані до яких є мінімальними.
- (132) Враховуючи специфіку споживчого попиту, визначення територіальних (географічних) меж ринку проводилося шляхом встановлення географічної зони, яка визначається як радіус кола навколо полігону твердих побутових відходів, до якого споживачам доцільно здійснювати вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, з метою їх подальшого захоронення його місця розташування та потужності.
- (133) Як зазначалось у даному рішенні у користуванні ТОВ «Кліар-Сіті» знаходиться Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» на підставі договору оренди майна з інвестиційними зобов'язаннями від *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, укладеного Товариством з Управлінням житлово-комунального господарства Одеської міської ради щодо прийняття в оренду та користування Одеським міським звалищем ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке розташоване на території Овідіопольського та Біляївського районів Одеської області *(на даний час – це територія Одеського району, оскільки Овідіопольський та Біляївський райони ліквідовані відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» від 17 липня 2020 року № 807-IX)* терміном на 49 років, тобто до 20.11.2048.
- (134) Відповідно до інформації, наданої ТОВ «Кліар – Сіті» листами від 04.11.2020 № 667 (вх. № 65-01/2411 від 05.11.2020), від 03.02.2021 № 275 (вх. № 65-01/259 від 05.02.2021), від 29.05.2023 № 633 (вх. № 65-01/990 від 30.05.2023), від 19.10.2023 № 885 (вх. № 65-01/1958 від 23.10.2023), від 16.07.2024 № 814 (вх № 65-01/1931 від

16.07.2024) за період 2019 – 2023 років та січень – червня 2024 року на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» прийнято та захоронено наступну кількість побутових відходів (див. таблицю 1):

Таблиця 1

<i>Рік</i>	<i>Кількість прийнято та захоронено на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі побутових відходів»</i>	<i>Кількість споживачів послуг ТОВ «Кліар – Сіті» із захоронення побутових відходів</i>
<i>2019 рік</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
<i>2020 рік</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
<i>2021 рік</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
<i>2022 рік</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
<i>2023 рік</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
<i>січень – червень 2024 року</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>

- (135) Відповідно до інформації, наданої Одеською обласною державною адміністрацією листом від 29.01.2021 № 376/85/01-39/715/2-21 (вх. № 65-01/296 від 09.02.2021) та Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації листом від 04.04.2023 № 657/06/04-22/2-23 (вх. № 65-01/769 від 26.04.2023) площа Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» становить 96,20 га, загальна потужність сміттєзвалища складає 544,6 тис. тонн.
- (136) Згідно з інформацією, наданою Департаментом міського господарства Одеської міської ради листом від 18.04.2023 № 01-59/490 (вх. № 65-01/766 від 25.04.2023) річна пропускна здатність Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» дорівнює фактично завезеним на захоронення побутовим відходам та планується, виходячи з укладених договорів.
- (137) Крім того, Департаментом міського господарства Одеської міської ради у листах від 31.08.2020 № 01-69/1003 (вх. № 65-01/1694 від 09.09.2020), від 03.11.2020 № 01-69/1353 (вх. № 65-01/2434 від 10.11.2020), від 26.07.2024 № 01-59/1236 (вх № 65-01/2223 від 12.08.2024) зазначено, що на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» розміщуються різні види відходів – побутові та подібні їм відходи, великогабаритні, ремонтні, промислові, які не є небезпечними. Інші діючі сміттєзвалища/полігони, на яких би здійснювалось захоронення побутових відходів різних видів та в таких обсягах, в яких дозволяє це здійснювати потужність Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» - відсутні.
- (138) Також, розташування даного сміттєзвалища на території Одеського району Одеської області давало можливість суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність з вивезення побутових відходів (збирання та перевезення твердих побутових відходів) в якості виконавців цих послуг, а також здійснюють вивезення (перевезення) власних побутових відходів, без додаткових транспортних витрат отримувати послуги із

захоронення побутових відходів у ТОВ «Кліар-Сіті» на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».

- (139) Так, виконавцями послуг з вивезення побутових відходів (збирання та перевезення твердих побутових відходів) вибудовуються маршрути їх вивезення (перевезення) від споживачів до сміттєзвалища та здійснюється розрахунок транспортних витрат таким чином, щоб сформована кінцева вартість послуг була конкурентною на ринку.
- (140) Відділенням до суб'єктів господарювання – споживачів послуг ТОВ «Кліар-Сіті» із захоронення побутових відходів направлено вимоги про надання інформації, на які суб'єкти господарювання надали інформацію, в якій підтвердили відсутність альтернативних надавачів послуг із захоронення побутових відходів, враховуючи територіальне розташування Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».
- (141) Зокрема суб'єкти господарювання проінформували таке.

Таблиця 2

<i>Реквізити листа</i>	<i>Назва суб'єкта господарювання</i>	<i>Інформація, зазначена у листі</i>
від 08.10.2020 № 316 (вх. № 65-01/2145 від 12.10.2020)	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено» повідомило, що виходячи з територіального розташування виробничих потужностей підприємства та розташування діючих сміттєзвалищ (полігонів) для захоронення твердих побутових відходів, дане підприємство не мало і не має альтернативних економічно доцільних варіантів обрання надавача послуг з прийому твердих побутових відходів для подальшого їх захоронення, відмінних від ТОВ «Кліар-Сіті»
від 10.11.2020 № 94 (вх. № 65-01/2431 від 10.11.2020)	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Товариство уклало відповідні договори щодо надання послуг із захоронення твердих побутових відходів з ТОВ «Кліар-Сіті», оскільки альтернативних підприємств, які б надавали даний вид послуг немає.
(вх. № 65-01/483 від 01.03.2021)	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено» невідомі інші надавачі послуг із захоронення твердих побутових відходів, крім ТОВ «Кліар-Сіті», крім того, оскільки територіальне розташування полігону для захоронення відходів – ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» влаштовує, відсутня необхідність пошуку альтернативних місць захоронення відходів.
(вх. № 65-01/993 від 06.04.2021)	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Товариство повідомило, що не уклало договори на послуги із захоронення твердих побутових відходів з іншими суб'єктами господарювання, крім ТОВ «Кліар-Сіті», враховуючи зручне місцезнаходження та наближеність розміщення полігону для захоронення відходів – ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» від міста Одеси.
від 31.08.2021 № 13 (вх. № 65- 01/2230 від 03.09.2021)	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Товариство зазначило про відсутність іншої альтернативи вибору контрагента, крім ТОВ «Кліар-Сіті», враховуючи близькість розташування Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».
від 13.09.2021 № 210913/1 (вх. № 65-01/2367 від 16.09.2021)	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Товариство зазначило, що Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» найбільш територіально наближений полігон, тобто економічно вигідно та обґрунтовано здійснювати вивезення твердих побутових відходів на цей полігон.
від 26.03.2024 № 60 (вх № 65- 01/970 від 02.04.2024)	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Підприємство зазначило, що протягом 2019 – 2024 років як користувач послуг із захоронення побутових відходів не мало можливості вибору надавачів цих послуг для можливості подальшого укладення договору, оскільки у найближчий відстані від місцезнаходження підприємства таких надавачів

		<i>послуг, крім ТОВ «Кліар – Сіті» немає.</i>
від 27.03.2024 № 45 (вх № 65-01/997 від 04.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Товариство зазначило, що йому невідомі інші надавачі послуг із захоронення побутових відходів, крім ТОВ «Кліар – Сіті»</i>
від 08.04.2024 № 202 (вх № 65-01/1034 від 08.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Товариство зазначило, що не мало інших надавачів послуг із захоронення побутових відходів, крім ТОВ «Кліар - Сіті»</i>
від 05.04.2024 № 104 (вх № 65-01/1064 від 11.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Товариство зазначило, що економічно доцільно здійснювати вивезення відходів до Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», воно є єдиним полігоном та відсутня альтернатива інших місць для отримання послуг із захоронення відходів</i>
від 10.04.2024 № 10- 04-/23/43-10-0500 (вх № 65-01/1086 від 15.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Товариство зазначило, що економічно доцільно здійснювати вивезення відходів до Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри»</i>
Від 04.04.2024 № 04/91 (вх № 65- 01/1096 від 15.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Підприємство зазначило, що протягом 2019 – 2024 років як користувач послуг із захоронення побутових відходів не мало альтернативи вибору інших надавачів цих послуг для можливості подальшого укладення договору, так як єдиним надавачем послуг є ТОВ «Кліар – Сіті».</i>
від 11.04.2024 № 030/1 (вх № 65- 01/1158 від 22.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Товариство зазначило, що економічно доцільно здійснювати вивезення відходів до Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри»</i>
від 05.04.2024 № 88 (вх № 65-01/1130 від 16.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Підприємство зазначило, що не мало можливості вибору іншого надавача послуг, крім ТОВ «Кліар – Сіті», для подальшого укладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів з причин відсутності інших надавачів</i>
від 10.04.2024 № 841 (вх № 65-01/1144 від 18.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Товариство зазначило, що економічно доцільно здійснювати вивезення відходів до Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри»</i>
від 16.04.2024 № 28/01-553 (вх № 65- 01/1161 від 22.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Товариство зазначило, що йому невідомі інші надавачі послуг із захоронення побутових відходів, крім ТОВ «Кліар – Сіті». Протягом 2019 – 2024 років товариство отримувало послуги лише від ТОВ «Кліар – Сіті»</i>
б/н, б/д (вх № 65- 01/1198 від 24.04.2024)	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Підприємство зазначило, що економічно доцільно здійснювати вивезення відходів до Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри»</i>

- (142) Таким чином, підставами укладення договорів про надання послуг із захоронення побутових відходів з ТОВ «Кліар-Сіті» для суб'єктів господарювання, що здійснювали (здійснюють) вивезення побутових відходів (збирання та перевезення твердих побутових відходів) є територіальне розташування Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» та відсутність вибору іншого надавача послуг, до якого б було територіально доцільно здійснювати вивезення (перевезення) побутових відходів з метою їх подальшого захоронення.
- (143) В свою чергу, суб'єкти господарювання, що самостійно здійснюють вивезення (перевезення) власних побутових відходів для подальшого їх захоронення, не зацікавлені у віддаленому їх вивезенні, оскільки це потребуватиме витрат значно більшого часу, збільшить витрати пального, сприятиме більш швидкої зношеності транспортних засобів.
- (144) Крім того, зазначене підтверджує і «Інформація, доступ до якої обмежено» згідно поданої до Відділення заяви від 06.07.2020 № 1-АКМУ (вх. Відділення № 65-01/32-АМ від 13.07.2020).

- (145) Зокрема, у заяві *«Інформація, доступ до якої обмежено»* зазначило, що ТОВ «Кліар-Сіті» надає послуги із захоронення побутових відходів на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», в свою чергу у споживачів цих послуг відсутня альтернатива вибору іншого надавача послуг із захоронення побутових відходів.
- (146) Крім того, доцільність вивезення (перевезення) суб'єктами господарювання побутових відходів на Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» обумовлювалась також наявністю діючої ліцензії у ТОВ «Кліар-Сіті» на право здійснення діяльності із захоронення відходів, а також потужністю даного сміттєзвалища, тобто здатністю приймати для подальшого захоронення різні види побутових відходів та різну кількість відходів за об'ємом, в тому числі велику їх кількість.
- (147) Отже, економічно та територіально доцільним здійснювати захоронення відходів у досліджуваній період є саме на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».
- (148) Крім того, суб'єкти господарювання – споживачі послуг ТОВ «Кліар – Сіті» надали Відділенню інформацію щодо відстані, на яку їм було б економічно доцільно здійснювати вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів. Для прикладу:
- *«Інформація, доступ до якої обмежено»* - 20 км;
  - *«Інформація, доступ до якої обмежено»* - 12-13 км;
  - *«Інформація, доступ до якої обмежено»* «Сервіс Плюс» 15-19 км;
  - *«Інформація, доступ до якої обмежено»* - 22 -25 км
  - *«Інформація, доступ до якої обмежено»* - до 18 км
  - *«Інформація, доступ до якої обмежено»* - 14 км
  - *«Інформація, доступ до якої обмежено»* - до 10 км
  - *«Інформація, доступ до якої обмежено»* - 22 -25 км
- (149) Таким чином, середня відстань, на яку суб'єктам господарювання доцільно здійснювати вивезення побутових відходів з місця здійснення своєї господарської діяльності до місця захоронення побутових відходів складає 17 км.
- (150) Відповідно до інформації, наданої Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації надано інформацію листами від 04.04.2023 № 657/06/04-22/2-23/1145 (вх. Відділення № 65-01/769 від 26.04.2023), від 05.07.2024 № 3928/06/04-18/2-24/54-13-06 (вх. № 65-01/1831 від 05.07.2024) на території Одеського району Одеської області налічується всього 41 місце видалення відходів, з яких діючих – 39, які класифікуються за категоріями:
- небезпечне;
  - мало-небезпечне;
  - помірно небезпечне
- (151) Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке знаходиться у користуванні ТОВ «Кліар – Сіті» відноситься до категорії небезпечних місць видалення відходів. Тобто, може приймати для подальшого захоронення всі види відходів, в тому числі і небезпечні.
- (152) Крім Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», до категорії небезпечних місць видалення відходів належать ще 19 місць видалення відходів – полігонів/звалищ, до мало-небезпечних – 18, до помірно небезпечних – 2.
- (153) При цьому, відповідно до інформації, що відображається на інтернет – ресурсі <https://www.google.com/maps/> відстань від Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке перебуває у користуванні ТОВ «Кліар – Сіті» до місць видалення відходів (полігонів/смiттєзвалищ), які відносяться як і Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» до категорії небезпечних складає 18,4 – 75,4 км.
- (154) З огляду на зазначене, в зоні охоплення навколо Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке перебуває у користуванні ТОВ «Кліар – Сіті», з радіусом 17 км в межах Одеського району Одеської області

відсутні інші діючі сміттєзвалища/полігони відповідної категорії, на яких надавались суб'єктами господарювання послуги із захоронення побутових відходів.

- (155) В свою чергу, суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання, вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів (твердих, великогабаритних, будівельних, ремонтних тощо), для можливості здійснення цієї діяльності та/або участі у процедурах публічних закупівель щодо придбання послуг з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, участі у конкурсах, що проводяться органами місцевого самоврядування на визначення виконавця послуг з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, змушені укладати відповідні договори про надання послуг із захоронення побутових з ТОВ «Кліар – Сіті» для отримання цих послуг саме на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».
- (156) Натомість, суб'єкти господарювання, що самостійно здійснюють вивезення (перевезення) власних побутових відходів для подальшого їх захоронення, не зацікавлені у віддаленому їх вивезенні, оскільки це потребуватиме витрат значно більшого часу, збільшить витрати пального, сприятиме більш швидкої зношеності транспортних засобів.
- (157) З огляду на зазначене, вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів з метою їх подальшого захоронення було економічно та територіально доцільним здійснювати саме на Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».
- (158) З урахуванням зазначеного, територіальними (географічними) межами ринку послуг із захоронення побутових відходів, є зона охоплення навколо Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», який перебуває у користуванні ТОВ «Кліар – Сіті», у радіусі 17 км в межах Одеського району Одеської області.

4.5. Часові межі ринку

- (159) Відповідно до пункту 1.3. Методики, часові межі ринку – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (160) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (161) Протягом 2019 – 2023 років (для дослідження визначено 2019 рік з огляду на порушення № 1 по заяві «Інформація, доступ до якої обмежено») та січня – червня 2024 року (для дослідження визначено поточний рік, оскільки порушення № 2 триває) ТОВ «Кліар-Сіті» уклало договори про надання послуг із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».
- (162) Таким чином, протягом 2019 – 2023 років та січня – червня 2024 року сукупність товарно – грошових відносин між ТОВ «Кліар-Сіті» та споживачами послуг із захоронення побутових відходів в межах Одеського району Одеської області не зазнала істотних змін.
- (163) У зв'язку з вищевикладеним, часовими межами даного ринку визначено період 2019 – 2023 років та січня – червня 2024 року.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (164) Відповідно до пункту 9.1. Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (165) У відповідності до статті 21 Закону України «Про відходи» органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечували, зокрема, організацію

збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників, створення полігонів для їх захоронення, а також організацію роздільного збирання корисних компонентів цих відходів. Органи місцевого самоврядування приймають рішення про відвід земельних ділянок для розміщення відходів і будівництва об'єктів поводження з відходами.

- (166) Згідно зі статтею 26 Закону України «Про управління відходами» до повноважень органів місцевого самоврядування, зокрема, належить: організація управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення; визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів; забезпечення ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ у межах населених пунктів.
- (167) Отже, потенційними конкурентами на ринку послуг із захоронення побутових відходів можуть бути суб'єкти господарювання, які мають намір надавати послуги із захоронення побутових відходів споживачам, мають відповідну матеріально-технічну базу, кадри, технології та мають у користуванні сміттєзвалище/полігон, облаштований для захоронення побутових відходів, відповідна потужність якого дозволить приймати різний об'єм та вид відходів для подальшого їх захоронення та, на який було б економічно доцільно здійснювати вивезення побутових відходів,
- (168) Одеська міська рада визначила місцем захоронення побутових відходів Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке перебуває у користуванні ТОВ «Кліар-Сіті» згідно укладеного договору оренди майна з інвестиційними зобов'язаннями від *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (169) Враховуючи, наявність ліцензії на право здійснення діяльності із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», а також те, що даний полігон - єдиний полігон, на якому можливе здійснення захоронення різного об'єму та виду відходів (що підтверджується його категорією), та зону охоплення в межах Одеського району Одеської області з радіусом 17 км навколо Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», у ТОВ «Кліар – Сіті» відсутні конкуренти у період 2019 - 2023 років, а також січня – червня 2024 року.
- (170) З огляду на зазначене, у ТОВ «Кліар – Сіті» протягом 2019 - 2023 років та січня - червня 2024 року відсутні конкуренти на ринку послуг із захоронення побутових відходів в межах Одеського району Одеської області в зоні охоплення з радіусом 17 км навколо Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».

4.7. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (171) Відповідно до пункту 1.3 Методики бар'єрами вступу на ринок є обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання скласти конкуренцію суб'єктам господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (172) Бар'єрами вступу суб'єктів господарювання на ринок послуг із захоронення побутових відходів є:
- необхідність наявності відведеного місця для захоронення відходів, виробничих потужностей, зокрема, відповідного обладнання, спеціалізованого автотранспорту, персоналу, зайнятого безпосередньо наданням послуг із захоронення побутових відходів;
  - наявність документів дозвільного характеру, тощо;
  - нерозвиненість ринкової інфраструктури, зокрема, сміттєзвалища в цілому по області не відповідають нормам безпеки, потребують рекультивациі та працюють в режимі перевантаження.

4.8. Встановлення монопольного (домінуючого) становища

- (173) Враховуючи зазначене, ТОВ «Кліар – Сіті» протягом 2019 - 2023 років та січня - червня 2024 року на ринку послуг із захоронення побутових відходів в межах Одеського

району Одеської області в зоні охоплення з радіусом 17 км навколо Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке перебуває у користуванні ТОВ «Кліар – Сіті», займало монопольне (домінуюче) становище з часткою 100 %, оскільки на цьому ринку не мало жодного конкурента.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ.

- (174) Відносини, що виникають у сфері послуг із захоронення побутових відходів до 09.07.2023 регулювались положеннями Закону України «Про відходи» та після 09.07.2023 регулюються Законом України «Про управління відходами».
- (175) Вказані законодавчі акти визначають правові, організаційні та економічні засади діяльності у сфері поводження та управління відходами відповідно.
- (176) Стаття 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначає порядок укладання, зміни і припинення договорів про надання комунальних послуг. Зокрема, виконавець послуг укладає договори про надання послуг зі споживачем або особою, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача.
- (177) Натомість, Закон України «Про відходи» (втратив чинність 09.07.2023) та Закон України «Про управління відходами» (набув чинності з 09.07.2023) визначають саме умови укладання договорів про надання послуги з поводження з побутовими відходами/управління побутовими відходами.
- (178) Згідно з частиною четвертою статті 35¹ Закону України «Про відходи» виконавець послуг з вивезення побутових відходів зобов'язаний укласти договори про надання послуг з перероблення та захоронення побутових відходів із суб'єктами господарювання, що надають такі послуги відповідно до правил благоустрою території населеного пункту, розроблених з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту.
- (179) Договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами мають містити інформацію про укладені договори між виконавцем послуг з вивезення побутових відходів та суб'єктами господарювання, що надають послуги з перероблення та/або захоронення побутових відходів.
- (180) При цьому, відповідно до статті 33 Закону України «Про управління відходами» послуга з управління побутовими відходами є комунальною послугою і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.
- (181) До складу послуги з управління побутовими відходами входять операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (182) Виконавець послуги з управління побутовими відходами укладає договори з суб'єктами господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів.
- (183) Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів (ринок збирання та перевезення твердих побутових відходів) та ринок послуг із захоронення побутових відходів невід'ємно пов'язані між собою.
- (184) На кожному із зазначених ринків можуть діяти окремі суб'єкти господарювання, що пов'язано з технологічною послідовністю поводження з відходами від джерела утворення побутових відходів, до їх захоронення.
- (185) Діяльність жодного суб'єкта господарювання — виконавця послуг з вивезення побутових відходів (збирання та перевезення побутових відходів) неможлива, у разі, якщо побутові відходи в подальшому не будуть захоронені.
- (186) В свою чергу, власники побутових відходів повинні також здійснювати вивезення (перевезення) власних побутових відходів у спеціально відведені місця чи на об'єкти з можливістю їх подальшого захоронення.
- (187) З огляду на зазначене, всі побутові відходи, що збираються та вивозяться (перевозяться) з певної території (в тому числі і власні побутові відходи), мають бути остаточно

розміщені у спеціально відведених місцях чи на об'єктах, на використання яких отримано дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами.

- (188) Відповідно до пункту 4 частини другої статті 3 Закону України «Про управління відходами» серед основних принципів державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами є, зокрема принцип формування конкурентного середовища у сфері управління відходами – суб'єкти господарювання, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не повинні вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію у сфері управління відходами.
- (189) Натомість суб'єкти господарювання – виконавці послуг з вивезення побутових відходів (збирання та перевезення побутових відходів) та суб'єкти господарювання – власники побутових відходів, не маючи альтернативи обрання інших надавачів послуг із захоронення побутових відходів, змушені укладати договори щодо надання послуг із захоронення побутових відходів на умовах, визначених виконавцями.

6. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

6.1. Обставини справи

6.1.1 Дії ТОВ «Кліар – Сіті» щодо затримання без об'єктивних причин укладення договору з «Інформація, доступ до якої обмежено» про надання послуг із захоронення побутових відходів

- (190) До Відділення із заявою від 06.07.2020 № 1-АКМУ (вх № 65-01/32-АМ від 13.07.2020) звернулось «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо дій ТОВ «Кліар-Сіті», а саме, безпідставного затримання укладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів на 2020 рік внаслідок чого «Інформація, доступ до якої обмежено» було позбавлене можливості прийняти участь у відповідних процедурах публічних закупівель, враховуючи умови тендерних документів щодо наявності укладеного договору про надання послуг із захоронення побутових відходів.
- (191) Зазначене підтверджується наступним.
- (192) ТОВ «Кліар-Сіті» (Виконавець) був укладений з «Інформація, доступ до якої обмежено» (Замовник) договір від «Інформація, доступ до якої обмежено» «Про надання послуг з прийому та захоронення відходів» (далі – Договір № 11) згідно з яким Виконавець зобов'язується своєчасно надавати Замовнику послуги з прийому відходів 4-го класу небезпеки (тверді відходи, великогабаритні відходи, будівельні відходи тощо) для подальшого їх захоронення, а Замовник зобов'язується своєчасно оплачувати надані послуги у строки і на умовах, що передбачені цим договором (пункт 1.1 Договору).
- (193) Згідно з пунктом 6.1 Договору № 11 він набирає чинності з 01.01.2019 та діє до 31.12.2019. При цьому, договором не передбачено автоматичної пролонгації.
- (194) Також у відповідності до пункту 3.3 цього Договору № 11 виконавець має право, зокрема, вносити в односторонньому порядку зміни до договору, що впливають на розмір плати за послуги на підставі рішень місцевих органів виконавчої влади.
- (195) У наданих ТОВ «Кліар-Сіті» листом від 04.11.2020 № 667 (вх. № 65-01/2411 від 05.11.2020) поясненнях зазначається, що «згідно зі статтею 628 Цивільного кодексу України зміст договору становлять умови (пункти), визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства».
- (196) Разом з тим, виходячи зі змісту договорів, укладених ТОВ «Кліар-Сіті» як на 2019 року, так і на 2020 року, саме дане Товариство визначає їх істотні умови, на підставі яких здійснюється в подальшому надання послуг із захоронення побутових відходів.

- (197) За відсутності конкуренції на ринку послуг із захоронення побутових відходів в межах Одеського району Одеської області споживачі цих послуг не мають альтернативних джерел їх придбання.
- (198) З огляду на зазначене, суб'єкт господарювання, який здійснює господарську діяльність з вивезення побутових відходів, та зобов'язаний укладати договори щодо отримання послуг із захоронення побутових відходів, зокрема, *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, змушене погоджуватись не лише на всі умови, викладені у договорі ТОВ «Кліар-Сіті», а й погоджуватись з фактом безпідставного затримання укладення договору, не маючи можливості обрати іншого надавача послуг.
- (199) Так, термін дії договору, укладеного ТОВ «Кліар-Сіті» з *«Інформація, доступ до якої обмежено»* про надання послуг з прийому та захоронення відходів від *«Інформація, доступ до якої обмежено»* становив до 31.12.2019.
- (200) За інформацією *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, що підтверджується наданими Відділенню копіями документів, 21.11.2019 Товариство листом від 21.11.2019 № 21112019-1 з метою укладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів на 2020 рік направило до ТОВ «Кліар-Сіті» відповідну оферту (запит).
- (201) У даному запиті *«Інформація, доступ до якої обмежено»* просило ТОВ «Кліар-Сіті» укласти договір про надання послуг із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» на 2020 рік у зв'язку з участю Товариства у процедурі торгів щодо надання послуг з утилізації сміття та поводження зі сміттям у м. Одесі, де однією з вимог участі було наявність у учасника укладеного договору терміном дії до 31.12.2020, згідно якого зібране сміття буде утилізоване, захоронене або перероблене, або надати гарантійний лист про укладення такого договору.
- (202) На вказаний запит ТОВ «Кліар-Сіті» надало гарантійний лист від 21.11.2019 № 616 щодо укладення договору на приймання відходів для подальшого захоронення 4-го класу небезпеки на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» на період 2020 року, який буде діяти з 01.01.2020.
- (203) 08 січня 2020 року ТОВ «Кліар-Сіті» надіслало на електронну адресу *«Інформація, доступ до якої обмежено»* проект договору про надання послуг із захоронення твердих побутових відходів на 2020 рік.
- (204) *«Інформація, доступ до якої обмежено»* листами від 21.01.2020 та 27.01.2020 повторно направляло до ТОВ «Кліар-Сіті» запит за № 1-Ч щодо укладення договору.
- (205) Лише 14 лютого 2020 року *«Інформація, доступ до якої обмежено»* отримало підписаний з боку ТОВ «Кліар-Сіті» примірник договору про надання послуг із захоронення твердих побутових відходів на період 2020 року, який датований 31.01.2020 та набирає чинності з 01.02.2020.
- (206) Таким чином, з 21.11.2019 (з моменту першого звернення *«Інформація, доступ до якої обмежено»* до ТОВ «Кліар-Сіті» щодо укладення договору про надання послуг із захоронення твердих побутових відходів) до 14.02.2020 (до моменту фактичного отримання примірника договору) ТОВ «Кліар-Сіті» без наявності об'єктивних причин затримувало укладення договору та ігнорувало звернення *«Інформація, доступ до якої обмежено»* щодо вирішення даного питання.
- (207) Варто зазначити, що зі свого боку *«Інформація, доступ до якої обмежено»* не чинило перешкод щодо укладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» на 2020 рік на умовах, встановлених ТОВ «Кліар-Сіті».
- (208) А саме, *«Інформація, доступ до якої обмежено»* не направляло до ТОВ «Кліар-Сіті» жодних листів щодо непогодження з умовами проекту договору та/або протоколів розбіжностей до проекту договору.

- (209) Натомість, як встановлено Відділенням, у період з 21.11.2019 по 14.02.2020 ТОВ «Кліар-Сіті» укладено 48 договорів з іншими суб'єктами господарювання про надання послуг із захоронення твердих побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».
- (210) Інші суб'єкти господарювання, з якими укладено у ТОВ «Кліар-Сіті» договори, а саме: *«Інформація, доступ до якої обмежено»* зазначили про відсутність випадків відтермінування, затягування укладення договору з боку Товариства.
- (211) У 2018 році процедура укладення договору *«Інформація, доступ до якої обмежено»* тривала незначний період.
Так, у листопаді 2018 року *«Інформація, доступ до якої обмежено»* звернулось до ТОВ «Кліар-Сіті» щодо укладення договору про надання послуг з прийому та захороненню відходів.
- (212) Вже 28.11.2018 *«Інформація, доступ до якої обмежено»* одержало проект договору про надання послуг з прийому та захороненню відходів, підписаний зі сторони ТОВ «Кліар-Сіті».
- (213) Тобто, кожного року *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, дотримуючись однієї і тієї ж процедури, зверталось до Відповідача щодо переукладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів на наступний рік для можливості здійснення своєї господарської діяльності з надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (214) Отже, виходячи з вищезазначеного, поведінка ТОВ «Кліар-Сіті» в частині затягування укладення договору про надання послуг із захоронення твердих побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» не є типовою для даного суб'єкта господарювання та може свідчити лише про навмисне затягування процедури укладення договору про надання послуг на 2020 рік з певним суб'єктом господарювання.
- (215) З огляду на затягування процедури підписання договору з боку Товариства, *«Інформація, доступ до якої обмежено»* було позбавлене можливості прийняття участі у процедурах публічних закупівель, які відбувались у цей період, а саме, у двох процедурах:
– UA-2020-01-13-000459-а (замовник – ДП «Український дитячий центр «Молода гвардія», предмет закупівлі – утилізація/видалення сміття та поводження зі сміттям);
– UA-2020-01-22-001998-а (замовник – Одеський національний університет ім. Мечникова, предмет закупівлі – утилізація/видалення сміття та поводження зі сміттям).
- (216) Також тендерна пропозиція *«Інформація, доступ до якої обмежено»* була відхилена у процедурі закупівлі UA-2019-12-27-002784-б (замовник – Одеська державна академія будівництва та архітектури, предмет закупівлі – утилізація сміття та поводження зі сміттям) як така, що не відповідає умовам тендерної документації.
- (217) Зокрема, відповідно до пункту 1 додатку 2 до тендерної документації «у разі відсутності на балансі учасника сміттєзвалища – сканкопією з оригіналу договору, діючого протягом 2020 року, яким підтверджується можливість учасника здавати відходи для їх подальшого захоронення або утилізації, або переробки».
- (218) Відповідно до протоколу засідання тендерного комітету Одеської державної академії будівництва та архітектури від 04.02.2020 № 7 у процедурі закупівлі UA-2019-12-27-002784-б тендерна пропозиція *«Інформація, доступ до якої обмежено»* відхилена, оскільки у даного товариства було відсутнє документальне підтвердження права учасника на користування послугами сміттєзвалища, з підтвердженням виконання Ліцензійних умов провадження господарської діяльності із захоронення побутових відходів.
- (219) З огляду на зазначене, враховуючи, що цінова пропозиція *«Інформація, доступ до якої обмежено»* у процедурі закупівлі UA-2019-12-27-002784-б становила *«Інформація,*

доступ до якої обмежено» грн. з ПДВ і визнана найбільш економічно вигідною, внаслідок її відхилення з підстав відсутності договору про надання послуг із захоронення твердих побутових відходів на період 2020 року, розмір неотриманого доходу *«Інформація, доступ до якої обмежено»* становив *«Інформація, доступ до якої обмежено»* грн. з ПДВ.

- (220) Відділенням встановлено, що серед учасників процедур закупівель послуг з вивезення твердих побутових відходів, в яких *«Інформація, доступ до якої обмежено»* мало намір прийняти участь з можливістю отримання подальшої перемоги в них, а саме, в процедурах: UA-2020-01-13-000459-а, UA-2020-01-22-001998-а та UA-2019-12-27-002784-в також приймало участь ТОВ «Кліар-Сіті».
- (221) При цьому, Відділенням встановлено, що ТОВ «Кліар-Сіті» крім надання послуг із захоронення побутових відходів, також є учасником ринку послуг з вивезення побутових відходів.
- (222) В свою чергу, безпідставне затримання ТОВ «Кліар-Сіті» укладення договору з *«Інформація, доступ до якої обмежено»* про надання послуг із захоронення побутових відходів на 2020 рік, свідчить про те, що ТОВ «Кліар-Сіті», діючи як на ринку послуг із захоронення твердих побутових відходів, так і на ринку послуг з їх вивезення, ухилялось від укладення договору з *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та створило для нього ризику втрат обсягів побутових відходів, які ним безпосередньо збираються та вивозяться, а відтак і певної частини прибутку.
- (223) Станом на 31.01.2020 договір між ТОВ «Кліар-Сіті» та *«Інформація, доступ до якої обмежено»* про надання послуг із захоронення побутових відходів був укладений.
- (224) Отже, дії ТОВ «Кліар-Сіті», які полягали у затриманні без об'єктивних причин укладення договору з *«Інформація, доступ до якої обмежено»* на 2020 рік про надання послуг із захоронення побутових відходів, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із захоронення побутових відходів, що призвели до ущемлення інтересів суб'єкта господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (225) Враховуючи, що Відповідачем укладено договір з *«Інформація, доступ до якої обмежено»* про надання послуг із захоронення побутових відходів від *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, що дало *«Інформація, доступ до якої обмежено»* можливість надалі здійснювати господарську діяльність з надання послуг з вивезення побутових відходів, в тому числі приймати участь у процедурах публічних закупівель послуг поводження з побутовими відходами, порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях ТОВ «Кліар-Сіті» припинено.

6.2. Безпідставне встановлення ТОВ «Кліар – Сіті» різних умов у договорах в частині здійснення оплати за надані послуги та строків дії цих договорів

- (226) Відділенням проаналізовано копії договорів про надання послуг із захоронення побутових відходів, укладених ТОВ «Кліар-Сіті» протягом 2019 – 2023 років та січня – червня 2024 року та встановлено наступне.
- (227) Оскільки законодавством у сфері управління з побутовими відходами не передбачено типової (примірної) форми договору про надання послуг із захоронення побутових відходів, ТОВ «Кліар-Сіті» формує договори та висуває вимоги до контрагентів на власний розсуд.
- (228) Відповідно до укладених ТОВ «Кліар-Сіті» договорів із суб'єктами господарювання – споживачами послуг:
«виконавець зобов'язується своєчасно надавати замовнику послуги з прийому відходів 4-го класу небезпеки (тверді побутові відходи, великогабаритні відходи, будівельні

відходи тощо) для подальшого їх захоронення, а замовник зобов'язується своєчасно оплачувати надані послуги у строки і на умовах, що передбачені цим договором».

Замовник зобов'язаний:

- оплачувати послуги у встановлений договором строк,
- у разі несвоєчасного внесення плати за послуги сплачувати пеню у розмірі, встановленому законом та цим договором.

Виконавець має право:

- вносити в односторонньому порядку зміни до договору, що впливають на розмір плати за послуги на підставі рішень місцевих органів виконавчої влади;
- нараховувати у разі насвоєчасного внесення споживачем плати за надані послуги пеню у розмірі, встановленому законодавством і цим Договором.

(229) При цьому більша частина із проаналізованих Відділенням договорів про надання послуг із захоронення побутових відходів містить наступні істотні умови, а саме:

- 1) приймання відходів 4-го класу небезпеки здійснюється на умовах 100 % попередньої сплати згідно виставленого виконавцем рахунку;
- 2) розрахунковим періодом є календарний місяць;
- 3) договір може бути достроково розірваний в односторонньому порядку у разі нездійснення оплати за надані послуги протягом десяти днів з моменту фактичного надання послуг, а також у випадку відмови замовника від підписання додатків та додаткових угод до договору протягом 3-х днів з моменту отримання. Письмове повідомлення про розірвання договору замовнику не направляється, додаткова угода з цього приводу не підписується;
- 4) договір набирає чинності з моменту підписання та діє до кінця поточного року.

(230) Водночас, встановлено, що частина договорів містить відмінні умови в частині здійснення оплати за надані послуги та строків дії цих договорів.

6.2.1. Щодо встановлення різних умов у договорах в частині оплати за надані послуги

(231) Так, відповідно до проаналізованих договорів, окремі суб'єкти господарювання оплачували послуги після їх отримання. Така тенденція зберігається з 2019 року по теперішній час.

(232) Приклади умов договорів ТОВ «Кліар-Сіті» зі споживачами щодо оплати за надані послуги після отримання послуги наведено у таблиці 3:

Таблиця 3

№ п/п	Назва контрагента	Дата та номер договору	Умови та терміни здійснення оплати за надані послуги
2019 рік			
1.	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється на протязі 2-х робочих днів з моменту виставлення Виконавцем рахунку (пункт 2.4 Договору)
2	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється на протязі 2-х робочих днів з моменту виставлення Виконавцем рахунку (пункт 2.4 Договору)
3	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється на протязі 2-х робочих днів з моменту виставлення Виконавцем рахунку (пункт 2.4 Договору)
4	«Інформація, доступ до якої	«Інформація,	Оплата здійснюється на протязі 2-х робочих

	<i>обмежено»</i>	<i>доступ до якої обмежено»</i>	<i>днів з моменту виставлення Виконавцем рахунку (пункт 2.4 Договору)</i>
5	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється на протязі 2-х робочих днів з моменту виставлення Виконавцем рахунку (пункт 2.4 Договору)</i>
6	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється на протязі 2-х робочих днів з моменту виставлення Виконавцем рахунку (пункт 2.4 Договору)</i>
7.	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється протягом 5-ти днів згідно з актом виконаних послуг (пункт 2.6 Договору)</i>
8.	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється протягом 5-ти робочих днів з моменту підписання обома сторонами акту наданих послуг (пункт 2.4 Договору)</i>
9.	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється на підставі акту наданих послуг, протягом 10-ти робочих днів (пункт 2.4 Договору)</i>
10	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється згідно з актом наданих послуг (пункт 2.4 Договору)</i>
11	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється згідно з виставленим виконавцем акту наданих послуг (пункт 2.4 Договору);</i>
12	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється згідно з актом надання послуг (пункт 2.4 Договору)</i>
13	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Приймання відходів здійснюється згідно з актом надання послуг (пункт 2.4 Договору)</i>
2020 рік			
1	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється на підставі акту надання послуг, протягом 5-ти робочих днів (пункт 2.7 Договору)</i>
2	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється згідно з актом надання послуг (пункт 2.7 Договору)</i>
3	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>	<i>Оплата здійснюється згідно актом надання послуг (пункт 2.7 Договору)</i>

		обмежено»	
4	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно з виставленим виконавцем актом надання послуг (пункт 2.7 Договору)
5	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно з актом надання послуг (пункт 2.7 Договору)
6	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно з актом надання послуг (пункт 2.7 Договору)
2021 рік			
1	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється протягом 7 календарних днів з дня підписання акту надання послуг/або акту наданих послуг (пункт 2.7 Договору)
2	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів (пункт 2.7 Договору)
3	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється протягом 30 календарних днів з дня підписання акту надання послуг/або акту наданих послуг (пункт 2.3 Договору)
4	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
5	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
6	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється на підставі акту виконаних робіт (пункт 2.7 Договору)
2022 рік			
1	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів (пункт 2.7 Договору)
2	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата за надання послуг із захоронення відходів здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів з дня надання акту (пункт 2.7 Договору)
3	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата за надання послуг із захоронення відходів здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів з

		обмежено»	моменту надання послуги (пункт 2.7 Договору)
4	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
5	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
2023 рік			
1	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту наданих послуг протягом 7 календарних днів з дня надання акту (пункт 2.7 Договору)
2	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів з дня надання акту (пункт 2.7 Договору)
3	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів з дня його підписання (пункт 2.7 Договору)
4	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
5	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
6	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
7	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
8	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
9	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги
10	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Умови договору передбачають здійснення післяоплати за надані послуги

Січень – червень 2024 року			
1	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту наданих послуг протягом 7 календарних днів з дня надання акту (пункт 2.7 Договору)
2	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 7 календарних днів з дня його підписання (пункт 2.7 Договору)
3	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів (пункт 2.7 Договору)
4	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів (пункт 2.7 Договору)
5	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту наданих послуг протягом 10 календарних днів з дня надання акту (пункт 2.7 Договору)
6	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів (пункт 2.7 Договору)
7	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється на підставі акту надання послуг. Замовник здійснює розрахунок протягом 3 банківських днів з дати виставлення рахунку (пункт 2.7 Договору)
8	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів (пункт 2.7 Договору)
9	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 7 календарних днів з дня його підписання (пункт 2.7 Договору)
10	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Оплата здійснюється згідно акту надання послуг протягом 10 календарних днів (пункт 2.7 Договору)

- (233) Аналізуючи наведені у таблиці 3 дані, слід зазначити, що поведінка ТОВ «Кліар-Сіті» у період 2019 – 2023 років та січень – червня 2024 року залишалась незмінною в частині застосування різних термінів оплати за надані споживачам послуги із захоронення побутових відходів.
- (234) ТОВ «Кліар-Сіті» листом від 04.11.2020 № 667 (вх. Відділення № 65-01/2411 від 05.11.2020) зазначило, що «...Всі укладені договори укладаються зі 100 % попередньою оплатою. Договори укладені з суб'єктами господарювання, які здійснюють платежі за рахунок бюджетних асигнувань мають післяоплату відповідно до умов укладеного договору».

- (235) Водночас, під час розгляду справи встановлено, що значна частина суб'єктів господарювання, що мають довготривалі договірні відносини з «Кліар-Сіті» здійснюють 100 % передоплату, в тому числі і комунальні підприємства та державні підприємства, зокрема, *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (236) Також до підприємств, що здійснюють 100 % передоплату і мають довгострокові відносини з Товариством слід віднести *«Інформація, доступ до якої обмежено»* тощо.
- (237) Відповідно до пояснень, наданих ТОВ «Кліар-Сіті» листом від 29.05.2023 № 633 (вх. Відділення № 65-01/990 від 30.05.2023), Товариством укладались договори про надання послуг із захоронення побутових відходів за формою, запропонованою суб'єктами господарювання, які мали намір укласти такі договори.
- (238) Водночас, під час розгляду справи встановлено, що договори, укладені Товариством у період 2019-2023 років та січень – червня 2024 року, містять типові істотні умови надання послуг, обсяг прав і обов'язків сторін та відповідальність сторін і складаються із 7 розділів, що вказує на те, що розробником цих договорів є саме Товариство.
- (239) Натомість, у листі від 26.07.2024 № 843 (вх № 65-01/2097 від 29.07.2024) ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило, що договори про надання послуг із захоронення побутових відходів укладаються за стандартною формою, запропонованою Відповідачем.
- (240) Отже, відсутні об'єктивні причини, які б могли пояснити встановлення ТОВ «Кліар-Сіті» у договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів для певних суб'єктів господарювання інших умов в частині здійснення оплати за надані послуги.
- (241) Результати проведеного аналізу засвідчили, що договори, укладені ТОВ «Кліар-Сіті» на періоди 2019 – 2024 років із суб'єктами господарювання – споживачами послуг із захоронення побутових відходів у своїй сукупності є рівнозначними.
- (242) Таким чином, ТОВ «Кліар-Сіті» у договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», укладених на періоди 2019 – 2024 років, встановлювало для суб'єктів господарювання різні умови в частині здійснення оплати за надані послуги, що є неправомірним, враховуючи рівнозначність цих договорів.
- (243) При цьому, суб'єкти господарювання зазначили, що важливою умовою договору про надання послуг із захоронення побутових відходів є саме умова щодо оплати за надані послуги, оскільки це найбільше впливає на можливість здійснення ними господарської діяльності.
- (244) Зокрема, про це зазначили *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (245) Враховуючи вищевикладене, ТОВ «Кліар – Сіті» у договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», укладених на період 2019 — 2024 років, які є рівнозначними, без об'єктивних причин встановлювало різні умови для суб'єктів господарювання, що було б неможливим за умов існування конкуренції на ринку.
- (246) Оскільки нормами чинного законодавства передбачений обов'язок для суб'єктів господарювання, що здійснюють вивезення побутових відходів (збирання та перевезення побутових відходів), укладати договори на їх подальше захоронення, ринок послуг з вивезення побутових відходів (ринок послуг із збирання та перевезення побутових відходів) та ринок послуг із захоронення побутових відходів є суміжними, оскільки надання однієї послуги неможливо без отримання іншої.
- (247) ТОВ «Кліар – Сіті» - єдиний суб'єкт господарювання, який має ліцензію на право здійснення діяльності із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», та знаходиться в зоні охоплення навколо цього звалища з радіусом 17 км в межах Одеського району Одеської області, і, при цьому, надає послуги з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, то його поведінка по відношенню до суб'єктів господарювання — виконавців послуг з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів та суб'єктів господарювання,

які здійснюють вивезення (перевезення) власних побутових відходів, а отже користуються послугами ТОВ «Кліар – Сіті» із їх захоронення, в частині встановлення різних умов в рівнозначних договорах, а також затримання без об'єктивних причин укладення договору про надання послуг, обумовлена:

- по – перше, відсутністю конкурентів на ринку послуг із захоронення побутових відходів, в межах Одеського району Одеської області, де розташоване зазначене звалище;

- по – друге, бажанням ТОВ «Кліар – Сіті» усунути суб'єктів господарювання, що надають послуги з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, з ринку вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів як конкурентів.

- (248) Суб'єкти господарювання, що здійснюють вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, позбавлені можливості вибору суб'єктів господарювання, які надають послуги із захоронення побутових відходів в цих же територіальних межах та змушені укласти договори про надання послуг із їх захоронення лише з Відповідачем на умовах, що ним встановлюються, в тому числі, в частині строків їх дії, здійснення розрахунків за надання послуг.
- (249) При цьому, для виконавців послуг з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів погіршується становище на цьому товарному ринку порівняно з конкурентами, виходячи з наступного.
- (250) Надання послуг із захоронення побутових відходів на умовах, встановлених ТОВ «Кліар – Сіті» у договорах, а також укладення договорів на наступний період у терміни та у спосіб, встановлені Відповідачем, може завдати шкоди інтересам суб'єктів господарювання, які здійснюють вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, зокрема в частині неможливості планування своєї господарської діяльності з надання послуг з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів або неможливості їх надання, порушення термінів їх надання, а відтак створить додаткові репутаційні та, відповідно, фінансові ризики для них що, як наслідок призведе до недоотримання прибутку, зменшення їх конкурентоздатності на цьому товарному ринку, а також призвести до створення загрози накопичення побутових відходів.
- (251) Крім того, суб'єкти господарювання, які здійснюють вивезення (перевезення) власних побутових відходів, також змушені погоджуватись на умови, встановлені Відповідачем, для можливості отримувати послуги із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», враховуючи його територіальне розташування та потужність, а отже відсутність можливості вибору іншого надавача послуг із захоронення побутових відходів в зоні охоплення навколо цього міського полігону твердих побутових відходів з радіусом 17 км в межах Одеського району Одеської області.
- (252) Споживачі послуг із захоронення побутових відходів також підтвердили відсутність альтернативи вибору іншого суб'єкта господарювання, крім ТОВ «Кліар – Сіті», який би мав у користуванні у тих же територіальних межах сміттєзвалище/полігон великої потужності, розраховане на захоронення різного виду побутових відходів, до якого б було економічно вигідніше здійснювати вивезення (перевезення) побутових відходів.
- (253) Таким чином, внаслідок дій ТОВ «Кліар-Сіті» щодо встановлення у договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів для окремих суб'єктів господарювання інших умов оплати за надані послуги (фактичну відстрочку платежу на певну кількість днів) більшість споживачів опинились у нерівних умовах щодо отримання послуг.
- (254) Слід зазначити, що наразі порушення ТОВ «Кліар-Сіті» щодо безпідставного встановлення різних умов у договорах в частині здійснення оплати за надані послуги триває.

6.2.2. Щодо встановлення різних строків дії договорів та можливості їх пролонгації на наступний період

(255) Відділенням встановлено, що у досліджуваний період ТОВ «Кліар-Сіті» встановлювало для різних споживачів різні строки дії договорів.

Таблиця 4

№ п/п	Назва контрагента	Дата та номер договору	Умови терміну дії договору (можливості пролонгації)
1	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Якщо жодна із сторін не пізніше за місяць до закінчення письмово не ініціює розірвання даного договору, то договір пролонгується на кожен наступний календарний рік (пункт 8.3 Договору)
2	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Згідно додаткової угоди до даного договору від 30.12.2019, термін дії його продовжений до 31.01.2020
3	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Згідно додаткової угоди до даного договору від 30.12.2019, термін дії його продовжений до 31.01.2020
4	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Термін дії договору становить з 01.01.2019 до 31.12.2028 (пункт 6.1 Договору)
5	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	Термін дії договору становить з 28.03.2024 до 31.12.2025 (пункт 7.1 Договору)

(256) Тобто, як зазначено у таблиці 4 для окремих споживачі послуг ТОВ «Кліар-Сіті» надало можливість пролонгації договору та укладення договору на більш тривалий термін, ніж один рік.

(257) Відділенням встановлено, що «Інформація, доступ до якої обмежено» приймало участь у 2019 році у публічних закупівлях UA-2019-11-22-000303-с; UA-2019-12-04-000671-с; UA-2019-12-13-000980-с; UA-2019-12-30-000335-с та надавало договір від «Інформація, доступ до якої обмежено» терміном дії до 31.12.2028. При цьому, в публічних закупівлях UA-2019-11-22-000303-с по окремих лотах було визнано переможцем.

(258) Окремі суб'єкти господарювання, зокрема, «Інформація, доступ до якої обмежено» зазначили, що важливою у договорі про надання послуг із захоронення побутових відходів є умова щодо строку дії договору та можливості автоматичної пролонгації договорів на наступний період.

(259) Адже, короткостроковість договору про надання послуг із захоронення побутових відходів із неможливістю його пролонгації може призвести до відсутності оперативної можливості його переукладення на наступний період або неможливості його укладення, та як наслідок до накопичення побутових відходів, у зв'язку з неможливістю їх захоронення та відповідно до фінансових збитків суб'єктів господарювання.

(260) Враховуючи вищевикладене, ТОВ «Кліар-Сіті» у договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», укладених на період 2019 – 2024 років, які є рівнозначними, без

об'єктивних причин встановлювало різні умови для суб'єктів господарювання, що було б неможливим за умов існування конкуренції на ринку.

- (261) Отже, дії ТОВ «Кліар-Сіті», які полягають у безпідставному встановленні різних умов в договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 2 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг із захоронення побутових відходів шляхом застосування різних умов до рівнозначних угод з суб'єктами господарювання без об'єктивно виправданих на те причин.

6.3. Антиконтентні наслідки дій відповідача

- (262) Дії ТОВ «Кліар-Сіті», які полягали у затриманні без об'єктивних причин укладення договору з «Інформація, доступ до якої обмежено» на 2020 рік про надання послуг із захоронення побутових відходів призвели до ущемлення інтересів суб'єкта господарювання, що надає послуги з вивезення побутових відходів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (263) В свою чергу, відсутність у договорах, укладених ТОВ «Кліар-Сіті» із суб'єктами господарювання - споживачами послуг із захоронення побутових відходів, умов щодо їх пролонгації та закінчення строку дії договору свідчить про фактичне припинення договірних відносин і подальше співробітництво можливе лише шляхом укладення нового договору.
- (264) При цьому, для укладення нового договору замовнику послуг із захоронення побутових відходів необхідно витратити певну кількість часу, вчинити певну низку дій.
- (265) Крім того, враховуючи специфіку послуг із захоронення побутових відходів суб'єкти господарювання не зможуть певний період (до моменту укладення нового договору) здійснювати вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, тобто матимуть ризики для своєї господарської діяльності.
- (266) Встановлення у договорах різних умов щодо оплати за надані послуги із захоронення побутових відходів може нести певні фінансові ризики для суб'єктів господарювання – споживачів цих послуг, оскільки останні повинні спланувати так свою діяльність, щоб ці умови не призвели до наявності заборгованості за надані послуги, нарахування пені за невиконання або прострочення виконання умов договорів та подальшого їх розірвання, оскільки умови договорів про надання послуг із захоронення побутових відходів передбачають можливість дострокового їх розірвання в односторонньому порядку у разі нездійснення оплати за надані послуги у встановлений строк.

6.4. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (267) Дії ТОВ «Кліар-Сіті» стали можливими через відсутність конкуренції на ринку послуг із захоронення побутових відходів.
- (268) Натомість, зазначені дії ТОВ «Кліар-Сіті» були б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуг із захоронення побутових відходів, оскільки за її наявності надавачі послуг із захоронення побутових відходів були б зацікавлені у збільшенні кола споживачів своїх послуг, в тому числі шляхом пропонування найпривабливіших умов їх надання по відношенню до конкурентів.
- (269) Разом із цим, за наявності значної конкуренції на ринку, споживач міг би обрати для себе іншого виконавця послуг, який дотримується вимог чинного законодавства у сфері управління відходами та не допускає ущемлення інтересів споживачів.

7. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

- (270) Згідно з абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (271) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (272) Згідно з пунктом 2 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається застосування різних цін чи різних інших умов до рівнозначних угод з суб'єктами господарювання, продавцями чи покупцями без об'єктивно виправданих на те причин.
- (273) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (274) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

8. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ.

- (275) На подання з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ТОВ «Кліар – Сіті» листом від 25.10.2024 № 1032 (вх № 65-01/28.10.2024) надало наступні зауваження.
- (276) ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило, що Відділенням зроблено невірний висновок, що на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» здійснюється захоронення всіх видів відходів, в тому числі небезпечних. ТОВ «Кліар – Сіті» не має ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.
- (277) Разом з тим, у поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020 відсутній висновок про те, що на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» здійснюється захоронення всіх видів відходів, в тому числі небезпечних.
- (278) Як зазначено у поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020, Департаментом міського господарства Одеської міської ради у листах від 31.08.2020 № 01-69/1003 (вх. № 65-01/1694 від 09.09.2020), від 03.11.2020 № 01-69/1353 (вх. № 65-01/2434 від 10.11.2020), від 26.07.2024 № 01-59/1236 (вх № 65-01/2223 від 12.08.2024) надано інформацію, відповідно до якої на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» розміщуються різні види відходів – побутові та подібні їм відходи, великогабаритні, ремонтні, промислові, які не є небезпечними. Інші діючі сміттєзвалища/полігони, на яких би здійснювалось захоронення побутових відходів різних видів та в таких обсягах, в яких дозволяє це здійснювати потужність Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» - відсутні.
- (279) Відділенням зазначалось, що доцільність вивезення (перевезення) суб'єктами господарювання побутових відходів на Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» обумовлювалась, в тому числі, наявністю діючої ліцензії у ТОВ «Кліар-Сіті» (до моменту змін положень законодавства у сфері поводження з відходами/управління відходами) на право здійснення діяльності із захоронення відходів, а також потужністю даного сміттєзвалища, тобто здатністю приймати для подальшого захоронення різні

види побутових відходів та різну кількість відходів за об'ємом, в тому числі, велику їх кількість.

- (280) Таким чином, у поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020 зазначалось про можливість розміщення на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» різних видів побутових відходів та подібних їм відходів.
- (281) Крім того, відповідно до інформації, наданої Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації надано інформацію листами від 04.04.2023 № 657/06/04-22/2-23/1145 (вх. Відділення № 65-01/769 від 26.04.2023), від 05.07.2024 № 3928/06/04-18/2-24/54-13-06 (вх. № 65-01/1831 від 05.07.2024) на території Одеського району Одеської області налічується всього 41 місце видалення відходів, з яких діючих – 39, які класифікуються за категоріями:
- небезпечне;
  - мало-небезпечне;
  - помірно небезпечне
- (282) Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке знаходиться у користуванні ТОВ «Кліар – Сіті», відповідно до наданої Відділенню інформації відноситься до категорії небезпечних місць видалення відходів. Тобто, може приймати для подальшого захоронення всі види відходів, в тому числі і небезпечні, а не фактично приймає як неввірно зазначає у своїх зауваженнях ТОВ «Кліар – Сіті».
- (283) Таким чином, у подання з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П у справі № 47-01/2020 не зазначалось про здійснення на Одеському міському звалищі ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» захоронення всіх видів відходів, в тому числі небезпечних.
- (284) *ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило, що у поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П вказано, що «Інформація, доступ до якої обмежено» було позбавлене можливості прийняти участь у процедурах закупівель за ідентифікаторами UA-2020-01-13-000459-а, UA-2020-01-22-001998-а, з огляду на затягування процедури підписання договору про надання послуг із захоронення побутових відходів з боку ТОВ «Кліар – Сіті». Разом з тим, «Інформація, доступ до якої обмежено» не приймало участь у зазначених процедурах закупівель невідомо з яких причин. Крім того, на момент проведення публічних закупівель за ідентифікаторами UA-2020-01-13-000459-а, UA-2020-01-22-001998-а «Інформація, доступ до якої обмежено» мало гарантійний лист від ТОВ «Кліар – Сіті», який могло б подати в складі тендерних пропозицій. В свою чергу, процедура закупівель за ідентифікатором була відмінена замовником UA-2019-12-27-002784-в, оскільки тендерним комітетом замовника за результатом розгляду всіх пропозицій учасників було прийнято рішення відмінити торги у зв'язку з відхиленням всіх тендерних пропозицій. Тому відсутні підстави вважати, що відхилення тендерної пропозиції «Інформація, доступ до якої обмежено» створило для нього ризику втрат обсягів побутових відходів, які ним збираються і вивозяться, а отже і певної частини прибутку. Крім того, ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило, що у поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П зроблений необ'єктивний висновок щодо затримання з боку ТОВ «Кліар – Сіті» укладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів з «Інформація, доступ до якої обмежено». Крім того, незрозуміло, в чому саме полягає мотив навмисного затягування з боку ТОВ «Кліар – Сіті» процедури укладення договору з «Інформація, доступ до якої обмежено».*
- (285) Умовами тендерної документації у процедурах публічних закупівель за ідентифікаторами UA-2020-01-13-000459-а та UA-2020-01-22-001998-а, серед іншого був передбачений обов'язок учасників надати договір, який підтверджує можливість учасника здавати тверді відходи для їх подальшого захоронення або утилізації, або переробки. Зазначений Договір повинен діяти протягом 2020 року. Крім того, вивезення

сміття повинно здійснюватися виключно на санкціоновані звалища, про що Учасник у складі тендерної пропозиції повинен надати гарантійний лист.

- (286) Таким чином, крім наявності гарантійного листа ТОВ «Кліар – Сіті», як потенційний учасник зазначених процедур публічних закупівель *«Інформація, доступ до якої обмежено»* повинно було також надати в складі тендерної пропозиції договір про надання послуг із захоронення побутових відходів, строком дії протягом 2020 року.
- (287) З огляду на затягування процедури підписання договору про надання послуг із захоронення побутових відходів з боку ТОВ «Кліар – Сіті», *«Інформація, доступ до якої обмежено»* було позбавлене можливості прийняття участі у зазначених процедурах публічних закупівель послуг з поводження з побутовими відходами, оскільки без укладеного договору про надання послуг із захоронення побутових відходів строком дії протягом 2020 року, навіть приймаючи участь у зазначених процедурах публічних закупівель, пропозиції *«Інформація, доступ до якої обмежено»* були б відхилені як такі, що не відповідають умовам тендерної документації.
- (288) Також тендерна пропозиція *«Інформація, доступ до якої обмежено»* була відхилена у процедурі закупівлі UA-2019-12-27-002784-b як така, що не відповідає умовам тендерної документації. Враховуючи, що єдиною підставою відхилення тендерної пропозиції *«Інформація, доступ до якої обмежено»* у даній процедурі закупівлі було відсутність документального підтвердження права Учасника на користування послугами сміттєзвалища, то при наявності такого документального підтвердження *«Інформація, доступ до якої обмежено»* могло бути обране переможцем процедури закупівлі.
- (289) При цьому, як зазначило *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, враховуючи, що його цінова пропозиція у процедурі закупівлі UA-2019-12-27-002784-b становила *«Інформація, доступ до якої обмежено»* грн. з ПДВ і була визнана найбільш економічно вигідною, внаслідок її відхилення з підстав відсутності договору про надання послуг із захоронення побутових відходів на період 2020 року, розмір неотриманого доходу *«Інформація, доступ до якої обмежено»* становив *«Інформація, доступ до якої обмежено»* грн. з ПДВ, тобто дане Товариство втратило частину можливого прибутку.
- (290) Відділенням встановлено, що серед учасників процедур закупівель послуг з вивезення побутових відходів, в яких *«Інформація, доступ до якої обмежено»* мало намір прийняти участь з можливістю отримання подальшої перемоги в них, а саме, в процедурах: UA-2020-01-13-000459-a, UA-2020-01-22-001998-a, та у процедурі UA-2019-12-27-002784-b, в якій *«Інформація, доступ до якої обмежено»* приймало участь, також приймало участь і ТОВ «Кліар-Сіті».
- (291) Відділенням встановлено, що ТОВ «Кліар-Сіті» крім надання послуг із захоронення побутових відходів, також є постійним учасником ринку послуг з вивезення побутових відходів, тобто є конкурентом суб'єктів господарювання, які надають послуги з вивезення (збирання та веревезення) побутових відходів, в тому числі є конкурентом *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (292) В свою чергу, безпідставне затримання ТОВ «Кліар-Сіті» укладення договору з *«Інформація, доступ до якої обмежено»* про надання послуг із захоронення побутових відходів на 2020 рік, свідчить про те, що ТОВ «Кліар-Сіті», діючи як на ринку послуг із захоронення побутових відходів, так і на ринку послуг з їх вивезення (збирання та перевезення), ухилялось від укладення договору зі своїм конкурентом - *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та у такий спосіб створило для нього ризику втрат обсягів побутових відходів, які ним безпосередньо збираються та вивозяться, а відтак і певної частини прибутку.
- (293) ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило, що Відділенням не взято до уваги, що споживачі послуг із захоронення побутових відходів можуть звернутись до суб'єктів господарювання, які надають послуги з відновлення відходів, а також, що відповідно до Закону України

«Про управління відходами» до складу послуг з управління відходами входять послуги з оброблення та відновлення відходів. Таким чином, у утворювачів відходів/ споживачів послуг із захоронення відходів є альтернатива захороненню відходів, а саме можливість передавати відходи для здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів.

- (294) Зазначене зауваження ТОВ «Кліар – Сіті» не може бути взято до уваги, виходячи з наступного.
- (295) Як зазначалось у поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П пунктами 5.1-5.3 Методики визначено, що товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей,
  - умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
  - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
  - відсутність суттєвої різниці в цінах;
  - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари замість наявних.
- (296) При проведенні дослідження враховується, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (297) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (298) При цьому, у відповідності до статті 1 Закону України «Про відходи» (втрата чинності 09.07.2023): захоронення відходів – остаточне розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів. Згідно з частиною дванадцятою статті 35¹ Закону України «Про відходи» захоронення побутових відходів дозволяється тільки на спеціально обладнаних для цього полігонах/звалищах.
- (299) Відповідно до статті 1 Закону України Про відходи»: оброблення (перероблення) відходів – здійснення будь – яких технологічних операцій, пов'язаних із зміною фізичних, хімічних чи біологічних властивостей відходів, з метою підготовки їх до екологічно безпечного зберігання, перевезення, утилізації чи видалення.
- (300) Відповідно до пункту 13 статті 1 Закону України «Про управління відходами» захоронення відходів - розміщення відходів на поверхні чи під поверхнею (підземне) землі у спосіб, що не становить загрози здоров'ю людей та навколишньому природному середовищу і не передбачає подальше оброблення відходів.
- (301) В свою чергу, згідно з пунктом 5 статті 1 Закону України «Про управління відходами» відновлення відходів - операція, у результаті якої відходи використовуються для корисних цілей, замінюючи матеріали, які мали бути використані для виконання певної функції або які підготовлені для виконання цієї функції на підприємстві чи в іншій господарській діяльності. Перелік операцій з відновлення відходів наведено в додатку 2 до даного Закону;

- (302) У відповідності до пункту 21 статті 1 Закону України «Про управління відходами» оброблення відходів - операція з відновлення або видалення відходів, включаючи підготовку відходів до таких операцій.
- (303) Таким чином, захоронення, відновлення, оброблення відходів у відповідності до положень законодавства є різними видами операцій з відходами, які характеризуються наявністю відповідної матеріально – технічної бази, різними технологічними процесами, наявністю відповідних дозвільних документів тощо.
- (304) Отже, послуги із захоронення побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками тощо не мають взаємозамінних товарів, тобто послуги з відновлення, оброблення відходів не можуть бути альтернативою послуг із захоронення побутових відходів.
- (305) Тому, суб'єкт господарювання – споживач послуг із захоронення побутових відходів не може замінити їх на отримання послуг із відновлення, оброблення відходів, оскільки ці послуги не є взаємозамінними.
- (306) *ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило, що застосування різних термінів оплати за надані послуги із захоронення побутових відходів обумовлено волевиявленням сторін, погодженням з істотними умовами договору, в тому числі, щодо зручного та прийняттого для обох сторін порядку та строків оплати за надані послуги, а також можливістю здійснення або нездійснення комунальними підприємствами чи установами 100 % передплати за надані послуги.*
Крім того, відсутні обґрунтовані підстави вважати, що встановлення різних умов оплати в договорах зі споживачами послуг із захоронення побутових відходів спричинили негативні наслідки для них. Також, ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило, що проект договору при здійсненні публічної закупівлі послуг із захоронення побутових відходів готує замовник і встановлює умови договорів, які укладаються з переможцем процедури закупівлі за результатом проведеного аукціону.
- (307) Як було встановлено Відділенням договори, укладені ТОВ «Кліар – Сіті» зі споживачами послуг із захоронення побутових відходів у період 2019-2023 років та січень – червня 2024 року, містять типові істотні умови надання послуг, обсяг прав і обов'язків сторін та відповідальність сторін, що вказує та те, що розробником цих договорів є саме Товариство. Тобто договори є рівнозначними.
- (308) Крім того, ТОВ «Кліар – Сіті» під час розгляду справи підтверджувало, що договори про надання послуг із захоронення побутових відходів укладаються за стандартною формою, запропонованою Відповідачем (лист від 26.07.2024 № 843 (вх № 65-01/2097 від 29.07.2024).
- (309) ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило у своїх зауваженнях, що застосування різних термінів оплати за надані послуги із захоронення побутових відходів обумовлено можливістю/неможливістю здійснення або нездійснення комунальними підприємствами чи установами 100 % передплати за надані послуги. Разом з тим, ТОВ «Кліар – Сіті» залишило поза увагою, що протягом 2019 року – червня 2024 року Відповідачем встановлювались різні умови в договорах не лише для комунальних підприємств, а й для суб'єктів господарювання приватної форми власності, про що безпосередньо зазначено у поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П.
- (310) Таким чином, у своїх зауваженнях ТОВ «Кліар – Сіті» підтвердило встановлення різних умов у рівнозначних договорах, укладених із суб'єктами господарювання – комунальними підприємствами та суб'єктами господарювання приватної форми власності, більшість з яких діють на ринку послуг з вивезення (збирання та перевезення) побутових відходів, тобто є конкурентами. Отже, поставило комунальні

- підприємства у привілейоване становище по відношенню як до інших комунальних підприємств, так і до суб'єктів господарювання іншої форми власності.
- (311) Суб'єкти господарювання – споживачі послуг ТОВ «Кліар – Сіті» із захоронення побутових відходів надали Відділенню інформацію, відповідно до якої важливою умовою договору про надання послуг із захоронення побутових відходів є саме умова щодо оплати за надані послуги, оскільки це найбільше впливає на можливість здійснення ними господарської діяльності.
- (312) Крім того, споживачі послуг із захоронення побутових відходів також зазначили, що важливою у договорі про надання послуг із захоронення побутових відходів є умова щодо строку дії договору та можливості автоматичної пролонгації договорів на наступний період. Адже, короткостроковість договору про надання послуг із захоронення побутових відходів із неможливістю його пролонгації може призвести до відсутності оперативної можливості його переукладення на наступний період або неможливості його укладення, та як наслідок до накопичення побутових відходів, у зв'язку з неможливістю їх захоронення та відповідно до фінансових збитків суб'єктів господарювання.
- (313) Враховуючи вищевикладене, ТОВ «Кліар-Сіті» у договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів на території Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», укладених на період 2019 – 2024 років, які є рівнозначними, без об'єктивних причин встановлювало різні умови для суб'єктів господарювання не залежності від їх форми власності, що було б неможливим за умов існування конкуренції на ринку.
- (314) В той же час, ТОВ «Кліар-Сіті» не доведено наявності об'єктивних причин, які б могли пояснити встановлення у договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів для певних суб'єктів господарювання інших умов в частині здійснення оплати за надані послуги та в частині строків дії цих договорів.
- (315) *ТОВ «Кліар – Сіті» зазначило, що у поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П відсутнє посилання на продовження або зупинення строків розгляду справи № 47-01/2020 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.*
- (316) У поданні з попередніми висновками від 03.10.2024 № 65/189-П зазначено, що у відповідності до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 09.08.2023 № 3295-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.
- (317) При цьому, справа № 47-01/2020 було розпочата у відповідності до розпорядження адміністративної колегії Відділення від 22.12.2020 № 65/48-рп/к про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на час прийняття якого діяли положення Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Правил розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами та доповненнями), які не передбачали певних строків розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (318) З огляду на зазначене, висновки Відділення щодо вчинення ТОВ «Кліар – Сіті» порушень законодавства про захист економічної конкуренції не спростовані у зауваженнях, наданих Відповідачем.

9. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЗАЯВНИКА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ.

- (319) У відповідь на подання з попередніми висновками у справі від 03.10.2024 № 65-03/189-П станом на 28.10.2024 «Інформація, доступ до якої обмежено» не надало свої пропозиції, заперечення або зауваження.

10. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (320) Таким чином, доказами, зібраними у справі № 47-01/2020, доводиться, а Відповідачем не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що ТОВ «Кліар – Сіті» протягом 2019 - 2023 років та січня - червня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із захоронення побутових відходів в межах Одеського району Одеської області в зоні охоплення з радіусом 17 км навколо Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке перебуває у користуванні ТОВ «Кліар – Сіті», а його дії:

- які полягали у затриманні без об'єктивних причин укладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів з «Інформація, доступ до якої обмежено» на 2020 рік, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із захоронення побутових відходів, що призвели до ущемлення інтересів суб'єкта господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;

- які полягають у безпідставному встановленні різних умов в договорах про надання послуг із захоронення побутових відходів, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 2 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із захоронення побутових відходів шляхом застосування різних умов до рівнозначних угод з суб'єктами господарювання без об'єктивно виправданих на те причин.

11. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (321) Згідно з абзацом другим частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (322) Відповідно до частини п'ятої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», якщо доходу (виручки) немає або відповідач на вимогу органів Антимонопольного комітету України, голови його територіального відділення не надав розмір доходу (виручки), штраф, передбачений абзацом другим частини другої цієї статті, накладається у розмірі до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
- (323) За інформацією наданою Головним управлінням ДПС в Одеській області, листом від 29.04.2024 № 10059/5/15-32-04-06-05 (вх. № 65-01/1328 від 07.05.2024) чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідно до Звіту про фінансові результати за 2023 рік ТОВ «Кліар-Сіті» склав «Інформація, доступ до якої обмежено» грн.

Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 09.08.2023 № 3295-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист

економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 21.02.2001 за № 32-Р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами та доповненнями) та пунктами 5, 32 Правил розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами та доповненнями), адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) протягом 2019 – 2023 років та січня – червня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із захоронення побутових відходів у територіальних (географічних) межах Одеського району Одеської області в зоні охоплення з радіусом 17 км навколо Одеського міського звалища ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри», яке перебуває у користуванні товариства з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті», із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку не мало жодного конкурента.

2. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягали у затриманні без об'єктивних причин укладення договору про надання послуг із захоронення побутових відходів з *«Інформація, доступ до якої обмежено»* на 2020 рік, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із захоронення побутових відходів, що призвело до ущемлення інтересів суб'єкта господарювання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягають у безпідставному встановленні різних умов в договорах щодо надання послуг із захоронення побутових відходів, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 2 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із захоронення твердих побутових відходів, шляхом застосування різних умов до рівнозначних угод з суб'єктами господарювання без об'єктивно виправданих на те причин.

4. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Кліар-Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.

5. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 3 резолютивної частини цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю Кліар Сіті» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.

6. Зобов'язати товариство з обмеженою відповідальністю Кліар-Сіті» («*Інформація, доступ до якої обмежено*») припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 3 резолютивної частини цього рішення.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу товариство з обмеженою відповідальністю Кліар-Сіті» зобов'язане надіслати до Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Ірина ДАНИЧ